

VIENYBĖ

Eina nuo 1886 metų

74 M. 11 N.

BROOKLYN, N. Y.

1960 M. KOVO (MARCH) 11 D.

TEL. APPLGATE 7-7257

KAINA 15 C.

DABAR

JUOZAS TYSLIAVA

Pereitą savaitę čia ir Washingtone lankėsi Lietuvos diplomatinės tarnybos šefas ministeris Stasys Lozoraitis.

Vienybėje buvo rašyta, kad ši jo kelionė "siejama su būsima viršūnių konferencija Europoje."

Bet tai tik dalis tiesos. Lozoraitis buvo atvykęs ryšium su diplomato S. Bačkio perkėlimu iš Paryžiaus į Washingtoną, arba, tiksliau sakant, jo paskyrimu Lietuvos atstovu Washingtone patarėju.

Bet kurjozas lydi kurjozą. Buvusį Lietuvos diplomata Ed. Turauską de Gaulle vyriausybė "perkėlė" į Korsikos salą... Tai įvyko ryšium su būsimoju Chrusčio vizitu Paryžiuje ir ta pačia viršūnių konferencija.

Kitais žodžiais, mūsų Turauskas, kartu su šimtais kitų sovietų okupuotų kraštų politinių emigrantų, bus priverstas naudotis apmokamomis atostogomis gražioje Napoleono Bonaparto tėvynėje. Ir tai tęsis iki šių metų birželio mėnesio pabaigos...

Dabar šių žodžių autorius prisimena vieną įdomią smulkmeną, kurią jam papasakojo iš Europos sugrįžęs Vaclovas Sidzikauskas.

Buvo taip. Pereitų metų pabaigoje vienam Lietuvos diplomatinės tarnybos nariui teko akis į akį susidurti su prezidentu de Gaulle.

— Kaip sekasi lietuviams? — paklausė de Gaulle.

Čia ir atsirado proga mūsų diplomatu pajuokauti, būtent, de Gaulle priminti, kad ryšium su būsimoju Chrusčio vizitu Paryžiuje, lietuviams gali tekti laikinai apsigyventi Korsikoje... (Nukelta į 4 psl.)

VOKIEČIU BAZĖS ISPANIJOJE

TARPTAUTINIAI UŽKULISIAI

Prezidento Eisenhowerio ir Chrusčio kelionės, — pirmojo po Pietų Ameriką, antrojo po pietryčių Aziją, dramatišku būdu parodė pasauliui, kad ateityje Amerika savo ūkinę pagalbą turės daugiau sieti su politinėmis sąlygom kaip iki šiol ir kad doleriai virsta svarbiausiu šalčio karo ginklu. Ligšiolinę amerikiečių pagalbą idėją prezidentas Eisenhoweris Pietų Amerikoje apibūdino taip:

"Milijonai žmonių pasaulyje (per amerikiečių ūkinę pagalbą) patyrė, kad jie nėra pasmerkti amžinai skendėti skurde ir ligose."

Chrusčiovas, lyg į tai atsakydamas, aiškino azijatomis:

"Vakarai tik todėl duoda milijonams kreditus, kad išlaikytų buvusius savo kolonijų priklausomybę. Sovietai tačiau duoda tikrą paramą tam, kad buvusios kolonijos laimėtų nepriklausomybę."

Eisenhoweris lyg į tai atsikirdamas, aiškino:

"Tolimame krašte, kuris niekuomet nepažino laisvės, begėdiškai teigiama, kad JAV Lotynų Ameriką laiko kolonialinėje priespaudoje. Tai melas. Mes padarysime viską, kad žmogaus laisvė triumfuotų šioje hemisferoje."

Tai reiškia, kad Amerika daugiau negu anksčiau turės žiūrėti, kad kiekvienas užsieniui duodamas doleris atneštų politinius nuosimčius. Sovietai žymiai mažesnėmis sumom kai kuriuose kraštuose pasiekė didesnių propagandinių rezultatų dėl to, kad jie veikė labai apskaičiuotai. Jie finansavo tokias įmones, kurios turi visų pirma propagandinės reikšmės. Tuo tarpu amerikiečių kreditai kai kuriais atvejais suplaukė į nesąžiningų valdovų ir valdininkų kišenes.

Kancleris K. Adenaueris ir Berlyno burmistras W. Brandt.

Nikita Chrusčiovas vienoje savo kalbų priminė pasauliui, kad ir Europoje dar yra nesutvarkytų problemų — jis vėl iškėlė Berlyno klausimą. Kaip tyčia tuo pačiu metu pasklido gandai, kad vokiečiai derasi su Franco dėl savo karinių bazių Ispanijoje. Tie gandai, kurie greitai pasitvirtino, prikėlė vokiečių neapykantos ir baimės jausmus Vakarų Europoje, ypač didelis susijaudinimas kilo D. Britanijoje. Tarp kitko prisiminta ir tas faktas kad savo laiku demokratinės Vokietijos Reichswehras buvo sudaręs sutartį su Sovietų Sąjunga, leidusia jam išbandyti Vokietijai Versalio sutartimi uždraustus ginklus Rusijos teritorijoje. Iš kitos pusės nė vienas sveiko proto žmogus negali paneigti, kad norint rimtai ginti Vakarų Europą kariuomenės aprūpinimo bazės turi būti nukeltos į tolimesnį užnugarį.

1959 metų rudenį įvykęs "side step" Nato gen. štabų manevrai pa-

rodė štai ką. Nato daliniai t. y. vokiečiai, amerikiečiai, britai bei prancūzai dabar esą Vakarų Vokietijoje galėtų sėkmingai priešintis puolantioms sovietų tankų masėms šešias dienas, septintą jei jau būtų pritrūkę šaudmenų. Sunku daleisti, kad modernaus karo metu atvejų liktų sveikas bent vienas Rheino tiltas ar jį galima būtų atstatyti tiekimo palaikymui, todėl rintėsnis pasipriešinimas galėtų būti suorganizuotas tik Vidurio Prancūzijos kalnuose, atseit, karo atveju Nato daliniai stabdomis kautynėmis turėtų trauktis į pietvakarius, todėl logiška, kad vokiečiai turėtų savo karines aprūpinimo bazes Ispanijoje, iš kurių galėtų naujai apginkluoti pasitraukusius dalinius.

Jei bazių Ispanijoje projektas ir yra logiškas, jį svarstant kariniais argumentais, politiniai jis buvo labai pavojingas, nes 1. jis sukėlė nepasitiki-

(Nukelta į 5 psl.)

Symphony of the Air nariai (59) pereitą sekmadienį Town Hall New Yorke grojė pianisto A. Kuprevičiaus koncerte. Orkestrui dirigavo Vytautas Marijonis.

J. Tysliavos, Jr. nuotrauka

KALIFORNIJOS LIETUVIAI

Amsterdam, N. Y.

Vasario 16 iškilmės

VL. BAKŪNAS

Lietuvių Bendruomenės pradėti žygiai, Los Angeles mieste įgyti Lietuvių Namus, rado didelio pritarimo netik vietos lietuvių visuomenėje, bet ir tolimoje Chicagoje. Šiomis dienomis čia gautas laiškas, adresuotas "Los Angeles Lietuvių Bendruomenės Namų Statymo Komitetui" su 25 dolerių čekiu. Tai čikagieškis Juozas Vaineikis, kuris tame laiške, tarpe kita ko, rašo: "sužinojęs iš laikraščių gerą žinią, kad Los Angeles lietuviai ryžtasi iš karto net dvejus visuomeninius namus statyti, nutariau ir aš, nors ir ne iš to parapijos, prisidėti savo nuomone ir centu. Būtu gerai turėti netik dvejus, bet ir daugiau namų, bet prie lietuvių "duosnumo" manau, kad bus labai sunku pastatyti iš karto dvejus, todėl mano nuostabiausias linkėjimas yra: mesti nesveikas partines ambicijas ir susibūrus aplink Lietuvių Bendruomenę statyti tik vienus visuomeninius namus..." Toliau savo laiške J. Vaineikis sako, kad savo įnašą papildysias iki 100 dol., o jei kada persikels į Los Angeles — tai prisidėsias ir su didesne suma.

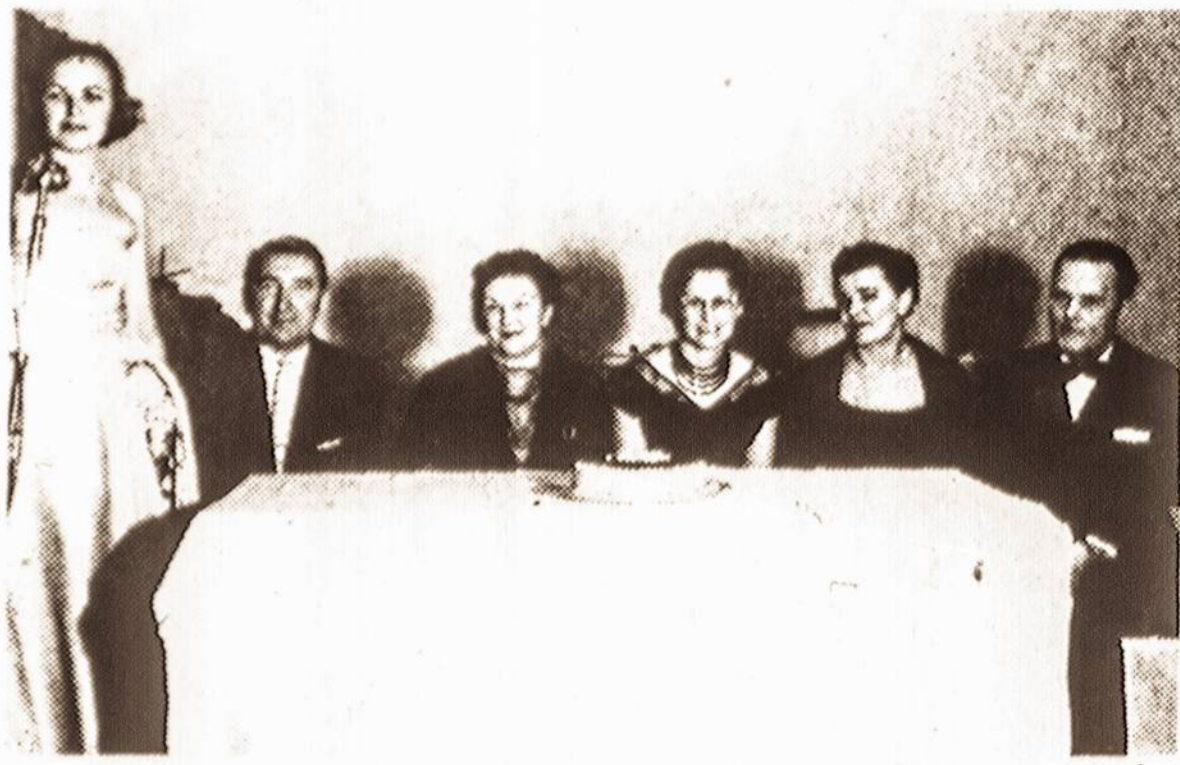
Kiek patiriama, tiems namams įgyti sudarytas komitetas, pirmininkaujamas visuomenininko Jono Uždavinio, šiuo metu baigia tvarkyti teisinius reikalus.

Lietuvių Bendruomenės Los Angeles apygardos pirmininkas K. Liaudanskas nusiskundžia, kad sunkiai įmanoma įsteigti Bendruomenės apylinkę Seattle mieste, Washingtono valstybėje. Jis kreipėsi tuo reikalu į žinomą senosios kartos lietuvių, kuris atsakęs steigti Bendruomenės apylinkę, dėl gana keistokų priežasčių: esą, jis ten, Seattle, mėginęs rengti vasario 16-tosios minėjimą, net kelis kartus, bet susilaukęs boikoto... Ir kas keisčiausia, ne iš senųjų lietuvių tarpo, bet... iš "dypukų."

Turbūt, yra vieta paslaptis, kad ne visiems Amerikoje patinka. Dėl įvairių priežasčių. Jei tik būtų tinkamos sąlygos grįžti Lietuvon, daug kas jomis pasinaudotų. Daugiausia, turbūt, praradę čia mūsų meno (visokių) kūrėjų eilės... Mat, kitas, net jau Australijoje ilgiau pabuvęs nors ir ne menininkas) negali apsiprasti čia su tuo tariamu darbu "tempu." Tūlas Pranas Stulpinas, prieš maždaug trejus metus Amerikon atvykęs iš

L. Briedžio nuotrauka
Balijuje dalyvavusių spaudos žmonių oficialiu pripažinimu, vyriškiosios pusės pirmąjį prizą laimėjęs rašytojas Algirdas Gustaitis (arabų šekas), su savo palydove, gražuole iš Arabijos.

L. Briedžio nuotrauka

Lietuvių Bendruomenės surengto pirmojo kaukių balliaus, Los Angeles, prizams, už geriausias kaukes, skirti juri komisija. Iš k. i. d., prie mikrofono: ponis Irlikienė - pravedusi kaukių parodą. Juri komisija: muz. Br. Budriūnas, ponios Petraitiienė, Audronienė, Tamulaitienė ir smuiklininkas Viktoras Dapšys.

L. Briedžio nuotrauka

Prizus laimėjusios: I - Birutė Lembergaitė (Rozė), II - Ilona Brazdžionienė (Eglė Zalčių Karalienė) ir III - Milda Mikėnienė (japonė su lietsargiu).

Australijos, ilgesni laiką išgyvenę Los Angeles mieste, šiomis dienomis iškeliavo atgal... Australijon. Negalėjo apsiprasti čia su gyvenimo sąlygomis ir jam čia stačiai nepatiko...

Šiomet į Vienybės koncertą New Yorke, vasario 7, iš Los Angeles nuvykau vienas. Bet sekančiais metais, Vienybės deimantinio, 75-rių metų, jubilėjaus minėjime dalyvausime, kaip dabar atrodo, gerokas būrys: jau dabar tokių esame 4. Ch. Lukšis jau pasižadėjo ta proga į New Yorką vykti. Vadinasi, jei priskaityti mūsų žmonas — esame jau keturi. Apytikriai jau numatyta ir penktas. Dar daug yra laiko, manome, kad istorinio, lietuvių raštijoje, momento minėjimas į New Yorką iš Kalifornijos vykstančių skaičių galėsime padidinti bent kelis kartus.

Ch. Lukšis, mėgstas netik žvejoti ar medžioti, bet ir pakeliauti, o ypač ten, kur gali pasmagurauti gerais dvasiniais lietuviškais delikatesais, šiomis dienomis išskrenda Chicago, kur jau turi užsisakęs bilietus į lietuviškąsias operas. Ir... tai jau treči metai, kai Ch. Lukšis ten ir tuo laiku ir tikslu skrenda, kad porą valandų pasigerėtų lietuvių statoma, nors ir ne lietuviška, opera. O kelias į Chicago, iš Los Angeles, vis dėlto labai tolimas ir brangus.

Kai kas čia pasigenda SLA 75-tos kuopos metinio parengimo. Ilgus metus Los Angeles lietuviškoje kolonijoje patys geriausi ir gausiausiai lankomi parengimai, tai būdavo Šv. Kazimiero parapijos ir SLA 75-tos kuopos (kurį juos rengdavo daugiausia North Star salėje). SLA 75-ta kuopa čia yra išvairius labai plačią vagą kultūrinėje dirvoje. Šių metų žiemos sezono metu Susivienijimas jau nebesirodė su tokiu parengimu, nežinrint, kad narių skaičiumi

AMSTERDAM, N. Y. — Iškilmingas nepriklausomybės paskelbimo minėjimas įvyko vasario 23 dieną pavaldomis. Pavaldomas atlaikė už kenčiančią Lietuvą ir pasakė gražų pamokslą kun. K. Balčys, primindamas apie dabartinį gyvenimą Lietuvoje, apie tikėjimą, kuris ir šiose sunkiose gyvenimo dienose negali būti užšlopintas. "Turėkime vilčių, kad su Dievo pagalba kada nors pasibaigs lietuvių tautos kančios ir Lietuva vėl bus laisva ir nepriklausoma," pasakė kunigas.

Pamaldų metu giedojo J. Olsausko vadovaujamas choras.

MINĖJIMAS

Trečią valandą po pietų amsterdamiškiai lietuviai susirinko ALK salėje Lietuvos nepriklausomybės 42 metų sukakties minėti. Prieš pradant iškilmingai buvo salėn įneštos Amerikos ir Lietuvos vėliavos ir sugiedoti himnai.

Minėjimą atidarė ir visą laiką programą energingai vedė ALB apylinkės pirmininkas M. Kerbelis. Po trumpo žodžio pakvietė miesto atstovus tarti žodį. Kalbėjo miesto mēras ir teisėjas, iškeldami Lietuvos tautos reikšmę ir nuostabiai linkėdami greitai tautos išlaisvinimo.

Pagrindinę kalbą pasakė dr. Aldona Balčytė. Kalbėjo vaizdžiai, patraukliai, iškeldama dabarties ir ateities lietuvių buvimo emigracijoje. Esą Lietuvoj pasilikę lietuviai išlikę lietuviai, kad ir sunkiausiai persekiojami, tačiau sunku išlaikyti lietuviybę šelviijoje, svetimoje aplinkoje, bet tuos sunkumus būtinai turi nugaleti valingas pasiryžimas ir būrina pareiga. Tas yra sunku, bet būtina. Nepakanka vieną lietuvišką laikraštį ar maldaknygę skaityti bei lankyti lituanistinę mokyklą, bet dar reikia daug dirbti, nesustoti, nepalūžti ir gyventi su viltimi.

Kadangi salėje buvo nemokantčių lietuviškai, tai prelegentė davė trumpą apibraižą apie Lietuvos didybę Gedimino ir Vytauto laikais, nušvietė lietuvių tautos pastangas kovoje su pavergėjais ano meto rusais, apie Lietuvos nepriklausomybės atstatymą, kuris vyko tada, kada kitos valstybės Lietuvą laikė mirusia tauta. Antrojo pasaulinio karo metu, Lietuva vėl buvo prieš okupuota kur iki šiol vyksta žiaurus teroro šėlimas...

Dr. A. Balčytės kalba padarė visiems gilaus įspūdžio ir dalyviai pareiškė jai plojimu širdingiausią padėką.

Visą meninę dalį išpildė vietinės pajėgos. Solistė Tamonienė padainavo dvi liadięs dainas, o Šv. Kazimiero parapijos choras — J. Olsauskui diriguojant, kun. K. Balčiui akomponuojant, išpildė šias įvairių kompozitorių dainas: "Malda žuvusiems," "Laisvės varpai," "Linelius koviau," Vyrų choras gražiai padainavo: "Gyvenimo aidai," "Pajūrio daina," "Ramovėnų maršas" ir "Nemunėlis teka."

Lietuvių parapijos mokykla, mokytojų seselių Nukryžiuotojo Jėzaus vadovaujama, išpildė vaizdžią ir labai įdomią montažinio pobūdžio programą, kuri susidėjo iš dviejų dalių: 1. Nepriklausoma Lietuva, 2. Tėvynė mano — Lietuva.

Visa programa buvo pagrįsta lietuviškais patriotiniais vaidais, tautiškais šokiais, dainomis ir deklamacijomis. Ypač jaudinantis buvo momentas, kai scenai atidarius žiūrovai pamatė geležiniais rėžiais surakintą mergaitę vaizduojančią Nepriklausomą Lietuvą ir gausų būrį lietuvių kareivių, kurie, kaudamiesi su priešais, paaukojo savo gyvybes už Tėvynę. Momentas buvo jaudinantis.

Už tokią gražią ir įdomią programą vaikų tėvai ir iškilmy dalyviai seselėms mokytojoms reiškė širdingiausią padėką.

Pertraukų metu buvo rankamos Lietuvos vadavimui aukos. Gražią pradžią padarė klebonas kun. J. Raštutis, paaukodamas 50 dolerių, iš viso aukų surinkta 400 dolerių.

Nors minėjimas truko apie 3 valandas, bet visi dalyviai programa buvo patenkinti.

J. Mks.

Pavasarinis koncertas

WATERBURY, Conn. — Amerikos Lietuvių Bendruomenės Waterburio apylinkės valdyba rengia pavasarinį koncertą — balandžio 23 d. (Atvelykio — seštadi.) Zemblauskų svetainėje, Long Acre Inn, Wolcott, Conn., prie Hitchcock ežero. Pradžią 7 val. vakare. (Programoje: Charles DAUBARAS — akordeonistas, virtuosas, Vitalis ŽUKAUSKAS — aktorius, humoristas. Šokiams gros puikus orkestras, veiks turtingas bufetas.

Waterburio ir apylinkės lietuviai kviečiami dalyvauti.

M. M.

KLAUSKITE PATYS SAVES

Į žemiau pateiktus klausimus jums atsakys firma, kuriai rūpi geras patarnavimas prieš jums siunčiant

DOVANŲ PAKETUS Į U.S.S.R.

1. Ar firma yra patikima?
2. Ar yra tai įrodžiusi?
3. Ar ji rūpestingai supakuoja, išsiunčia ir paruošia visus reikiamus dokumentus?
4. Ar ji naudoja geriausias įpakavimui dėzes?
5. Ar ištikro ši firma dirba daugiau, kaip 25 metus?
6. Ar ji yra oficialiai patvirtinta?

Atsakymas bus TAIP į visus aukščiau pateiktus klausimus, jeigu jūs savo dovanų paketus siųsite per bet kurį iš skyrių:

GLOBE PARCEL SERVICE, Inc.

716 Walnut St.
PHILADELPHIA 6, PA.
WALnut 5-3455

4102 Archer Ave.
CHICAGO 32, ILL.
FRontier 6-6399

1313 Addison Rd.
Superior Ave. & 71 St.
CLEVELAND 3, OHIO
UTah 1-0807

1991 Broadway
NEW YORK 23, N. Y.
LYceum 5-0900

6446 Michigan Ave.
DETROIT 10, MICH.
TASHmoo 5-7560

683 Hudson Ave.
ROCHESTER 21, N. Y.
BAker 5-5923

263 Market St.
NEWARK 2, N. J.
MARKet 3-1968

390 W. Broadway
S. BOSTON 27, MASS
ANDrew 8-8764

346 Third Ave.
PITTSBURG 22, PA.
GRant 1-3712

SIŪSKITE JUSŲ PAKETUS TUOJ AU MUMS
MES JUOS IŠSIŪSIME GREIČIAU

QABAR JŪS GALITE
aplankyti savo gimines,
LIETUVOJE

ir kitas U.S.S.R. vietas
pavieniai ir grupėmis.
Tūkstančiai pasitenki-
nusių lankytojų sako
apie darbingumą
Cosmos Travel Bureau
Inc., New York
kuris tvarkė jų keliones
į įvairias Sovietų Są-
jungos dalis.

Mes padedam Jums
sutvarkyti vizų ir
kelionių reikalus.
Informacijų dėl vizų
reikalavimų ir rezerva-
cijų, prašome rašyti ar
kreipkitės

Cosmos Travel
Bureau, Inc.

45 WEST 45th STREET
NEW YORK CITY, N. Y.

Tel. CI 5-7711
COSMOS padeda keliau-
tojoms jau nuo 1898.

Darius ir Girenas nebuvo pašauti - pareiškė prieš mirtį prof. dr. plk. K. Ozelis

Kovo 3 d. Chicagoje mirė prof. dr. plk. Kazys Ozelis, sulaukęs 74 m. be kurio sunku būtų prisiminti senjo, smetoninio, Kauno, laikinosios sostinės, visuomeninio gyvenimo vaizdą. Tur būt ten nebuvo nė vieno socialinio ar kultūrinio pobūdžio parengimo, į kurį velionis nebūtų atlydėjęs savo judrios ir energingos ponios Sofijos Ozelenės. Velionis buvo Kauno karo ligoninės viršininkas, - pareigos, kurios jį anksčiau ar vėliau suvedavo į asmeninį kontaktą su turbūt visais mūsų karininkais, jis buvo Vytauto Didžiojo Universiteto teismo medicinos profesorius, - su juo turėjo susidurti visi mūsų medicinos ekspertai jis buvo familiari figura didesnėse kriminalinėse bylose.

Kaip teismo medicinos ekspertas jis atliko ir paskutinį savo tarnybos aktą Lietuvos Respublikai pereitų metų vasario 24. Tą dieną jis parašė oficialų raštą e. Lietuvos pasiuntinio Washingtono p. J. Kajeckui, kuriame pasisakė dėl tų pačių metų VIENYBĖS 1 nr. pareikštų dr. V. Tercijono abejonių. Kaip žinia, dr. V. Tercijonas VIENYBĖJE rašė, kad jam pasakojęs jau miręs prof. dr. P. Gudavičius, jog jam (Gudavičiui) pasakojęs irgi jau miręs prof. dr. J. Zilinskas, kad mūsų transatlantiniai lakūnai Darius ir Girenas buvę vokiečių pašauti, tačiau Vokietijos vyriausybė padariusi spaudimą mūsų vyriausybei, kad tai nebūtų skelbiama. Prof. J. Zilinskas tai turėjęs žinoti, nes kartu su prof. Ozeliu dalyvavęs prie lakūnų lavonų skrodimo.

ALTOs centro valdybos narys J. Talalas, pasirodžius tam straipsniui

pasiūlė dėl to pasisakyti velioniui, kad išsiaiškinus visas abejones. Dr. Ozelis, visą gyvenimą išbūvęs pavyzdingu valdininku, ir ši kartą, nors gyvendamas svetimam krašte, pasirinko tarnybinį kelią. Jis parašė aukščiau minėtą raštą einančiam Lietuvos pasiuntinio pareigai J. Kajeckui, o nuorašą persiuntė Jonui Talalui kaip prokurorui.

Tame rašte dr. Ozelis teigia, kad pasklindus gandams, jog Darius ir Girenas buvę vokiečių pašauti, ministras pirmininkas Juozas Tubelis pavedęs jam ir prof. J. Zilinskiui, prieš balzamuojant lakūnų kūnus, praveisti nuodugniausią tyrimą jieškant šaudmenų žaizdų žymių. Lakūnų kūnai katastrofoje buvo gerokai sužaloti, sulaužyti kaulai ir pan., tačiau per tris dienas užsitiesusį tyrimą jokių šaudmenų žaizdų ar jų įtarimų nebuvo rasta. (Pašovimų žymių nerasta ir lėktuve). Užbalzamavus, lakūnų kūnai buvo palaidoti specialiai pastatytam mauzoliejuje Kauno katalikų kapinėse, tačiau mauzoliejus vėliau pasirodė esąs drėgnas, todėl vėliau lakūnų kūnai buvo perkelti į Medicinos fakulteto rūmus, kur išbuvo per visą vokiečių okupacijos laiką, kas vėl buvo sukėlę gandus, kad vokiečiai išakę tuos kūnus pašalinti ir tik pagrindžio pastangomis jie buvę išsaugoti.

Su velioniu Ozeliu koplyčioje atsisveikino gen. P. Plechavičius karininkų, prof. J. Meškauskas medicinos fakulteto profesūros, prof. M. Krikščionas profesorių draugijos, dr. V. Tauras čikagiškių lietuvių gydytojų vardu. Per gedulingas pamaldas pe-

reitą šeštadienį giedojo solistai S. Baranauskas, A. Dičiūtė ir A. Kutkus bei Chicago vėlyvą choras. Kazimierinėse kapinėse, į kurias velionį nulydėjo ilga automobilių vilkstinė, su velioniu dar atsisveikino p. Mačiukienė galestingų seserų vardu. Nepaisant dvasiškijos draudimo kazimierinėse laikyti kalbas ir giedoti himnų, vyrų choras po tradicinės Marija, Marija, užtraukė ir Lietuva tėvynė mūsų...

Šalia ponios Ozelenės liko trys šaunūs vaikai, jau sukūrę savo šeimas: dvi dukros ir sūnus Kazys, Laisvosios Lietuvos red. narys aktorius ir režisiorius, režisavęs visas penkias Chicago vyrų choro statytas operas.

MELAGINGAS SKELBIMAS

Vasario 26 d. Naujienose vienas kelionių biuras paskelbė:

"Sovietų ambasada Washingtono praneša, kad šiais metais ribotam žmonių skaičiui bus leista aplankyti Lietuvą. Atsakomingi pareigūnai tvirtina, kad kelionėms vizos bus duodamos, nekreipiant jokio dėmesio į tikybinius ar politinius kelio įsikišimus."

Tas skelbimas labai papiktino lietuviškąją Chicago, nes nors redakcija ir nėra atsakinga už skelbimų turinį, tačiau tas skelbimas yra aiškiai sovietų ambasados inspiuotas ir, kaip Naujienų redakcija gerai žino, yra melagingas. Ekskursantai į Lietuvą turi išpildyti anketą, kuria ne tik save patį, bet ir savo gimines Lietuvoje išduoda specialion sovietų

saugumo organų atskaiton. Politinis "atodrėkis" sovietijoje dar nėra taip toli pažengęs, kad sovietiniai organai nebandytų iš turistų išgauti atitinkamos politinės bei propagandinės naudos. Incidentas parodo koks budrumas reikalingas, kad nepatekų į sovietines pinkles.

RUDIENE PAS BANAITI

"Jūratės ir Kastyčio" operos fondo pirmininkė Marija Rudienė užpereitą savaitgalį aplankė Brooklyne gyvenantį tos operos autorių kompozitorių K. V. Banaitį, su kuriuo aptarė kai kuriuos su gaidų išleidimu susijusius teisinius klausimus. M. Rudienė buvo sužavėta kompozitoriaus asmenybe ir tuojau po "Trubaduro" operos spektaklių žada praveisti energingą vąjį, kad įgalintų gaidų išleidimą.

CHICAGA VIS TIK LIETUVISKA

Chicago Tribune dažnai skiria savo reporterius kurį laiką užsiimti kuria nors profesija, kad ištyrus verslo teigiamas ir negiamas puses. Neseniai vienas reporteris atskleidė taksiferių vargus su uniija ir policininkais. Dabar viena jauna reporterė buvo paskirta vienam dideliame miesto centro restorane nuodugniai susipažinti su padavėjų verslo vargais ir džiaugsmais. Vienas pirmųjų klientų, kuriuos ji, apsimitusi padavėja patarnavo, buvo... Vytautas Germanas, inžinierius, buv. N. Lietuvos susisiekimo ministerio sūnus. Chicago vis tik lietuviška.

FIRE - AUTO - LIABILITY - LIFE

ROBERT F. NARK
APDRAUDOS SPECIALISTAS

26 Court Street, Brooklyn 1, N. Y.
Telefonas: MAin 4-6400

700 Caroline Avenue

N. Valley Stream, N. Y.

Tel. VALley Stream 5-0785

- BULGLARY - COMPENSATION -
HEALTH - ACC. HOUSEHOLD

Visame New Yorke nerassite
gražesnių ir patogesnių salių kaip

GRAND PARADISE

Ką nerengtumėte - koncerta, sokius,
vestuves ar prakalbas - salese gali
TILPTI NUO 25 IKI 2000 DALYVIŲ.

L. MOLIN - Reikalų Vedėjas

320 GRAND STREET

Brooklyn 11, N. Y.

Telefonas: EVergreen 7-1123

Park Florist

MATTHEW MAZEIKA
SAVININKAS

Geles pristatomos i bet
kurias pasaulio vietas.

80-15 JAMAICA AVENUE

WOODHAVEN 21, N. Y.

Telefonas: VIrginia 9-3112

Viena veiklausių, Detrote, lietuvių organizacijų yra Kun. Birutės Karių Šeimų Moterų Draugijos Detroito Skyrius. Šalia įvairių kultūrinių parengimų birutietės suorganizavo iš moksleivių mergaičių chorą. Choro vadovo muziko Stasio Slizio didelės energijos bei pastangų dėka, šiandieną, jaunas, simpatiškas mergaičių choras jau ir meniniu lygiu yra pasiekęs gražių rezultatų. Viršuje: Choras su vadovu muziku Stasiu Sliziu. Apačioje: Kun. Birutės Karių Šeimų Moterų Draugijos Detroito Skyriaus Valdyba. Iš kairės į dešinę - Šeputienė, Mėta - sekretorius, Gerulaitienė, Elena - išdėtininkė, Černienė, Veronika - pirmininkė, Daugvydienė, Kristyna - vice-pirmininkė ir Griškienė, Ona - narys.

VIENYBĖ, 1960 m. kovo 11 d.

VIENYBĖ

Lithuanian Weekly Established in 1886

Juozas Tysliava, Editor and Publisher
192 Highland Blvd., Brooklyn 7, N. Y.
Telephone: APplegate 7-7257

Vytautas Meškauskas, Associate Editor
2625 S. Harvey, Berwyn, Illinois

Entered as Second Class Matter October 23, 1907
at the Post Office of Brooklyn, New York
Subscription rate: \$7.00 for one year.
Advertising rates on application

Dabar (Atkelta iš 1-mo psl.)

Ir reikėjo tu man taip atsitikti. Nežiūrint to, kad prezidentas de Gaulle tą lietuvių pranašavimą tada paneigė, Turausko išstrėmimas į Korsiką — įvykęs faktas.

Beliška vienas klausimas: ką, šio fakto akivaizdoje, lietuvis gali tikėtis iš tos viršūnių konferencijos?

Pianisto Andriaus Kuprevičiaus koncertas, su Vytauto Marijošiaus diriguojamu Symphony of the Air orkestru, buvo neabejotinai didelis įvykis mūsų kultūriname gyvenime.

Koncerto publiką sudarė visų politinių pažiūrų, įsitikinimų ir profesijų bei užslėmimų žmonės, įskaitant dvasiškius, kurių, beje, buvo pati mažiausia reprezentacija.

Kalbant apie publiką, jos galėjo būti ir daugiau — pilnutėlė Town Hall, jeigu ne paskutinis žiemos pasispardymas su savo pusnyiais, išgąsdinusiiais išlepinimą automobilio vairuotoją.

Kaip ten bebūtų, neatvykusiems belieka tik viena: gailėtis. Kito tokio koncerto greitai nebus. Tai buvo didelis kūrybinio ir organizacinio darbo talkos vaisius.

Pagarba tiems, kurie supranta, kad Lietuvos laisvės aukurai reikalinga ir meno kūrybos duoklė.

Ypač šiais politinio bankruto laikais.

Chruščiovas, kaip ir mūsų komunistai, džiaugiasi kovotojais dėl nepriklausomybės Azijoje ir Afrikoje, bet tik, gink Dieve, ne Europoje.

Pavyzdžiui, Chruščiovas grįžta iš kelionės po Azijos pietryčius ir maskviečiams pasakoja savo įspūdžius. Gir-di, —

"Buvo malonu susitikti U Nu Rangone. Šis vyras yra didelis kovotojas dėl Burmos nepriklausomybės..."

Kai publika ėmė ploti, Chruščiovas staiga sušuko:

"Šie plojimai gali būti suprasti, kaip kišimasis į kitos valstybės reikalus."

Maskviečiai gardžiai nusikvatojo, bet Chruščiovas galėjo rimtai prisiminti Pabaltijo tautas ir jų kovą dėl nepriklausomybės.

Prašydami aukų vienam tikslui, pavyzdžiui, sportui, nesakykite, kad aukos nereikalingos kitiems tikslams, pavyzdžiui, operai.

Tokią maždaug pastabą padarė Vytautas Meškauskas, atsiliepdamas į vieno asmens išvadžiojimus, paskelbtus Sporto žurnalo "laisvų pasikalbėjimų" kertėje.

Tai buvo teisinga pastaba ir dabar, man rodos, dėl to nevertėtų skvernais žemę rėžyti.

Sportas yra labai svarbus faktorius fiziniame žmogaus auklėjime. Tai ži-

"Žmonės ima vengti minėjimų"

— TUO SKUNDŽIAMASI NE TIK DABAR, BET IR PRIEŠ 25 M. NEPRIKLAUSOMOJE LIETUVOJE. PRIEŽASTIS TA PATI: TRŪKSTA GERŲ KALBĖTOJŲ. PASKUTINIS PAVYZDIS KAIP NEREIKIA VIEŠAI KALBĖTI: JURGIS GLIAUDA.

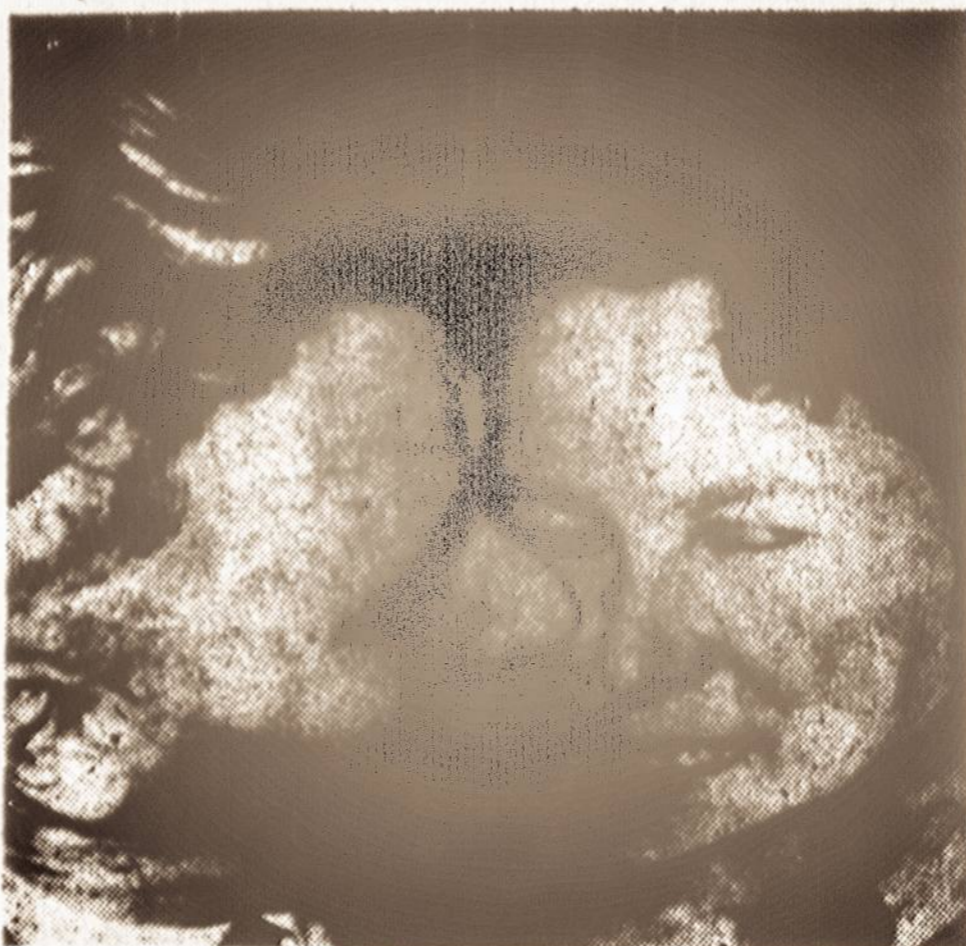
VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Visi epochinės reikšmės revoliuciniai įvykiai buvo pradėti ne rašytu, bet sakytu žodžiu

ADOLF HITLER, Mein Kampf

Pasakojama, kad Chicagos ALTos pirmininkė E. Mikuzintė Vasario 16 iškilnėse norėjusi apsieiti be kalbėtojų iš lietuvių pusės, tačiau sumanymas susilaukęs nemažos opozicijos iš naujų ateivių pusės. "Kaip — nustebto pirmininkė — jūs paprastai esat nusistatę prieš kalbas?"

Iš tikro naujų ateivių tarpe dažnai pasiepiami senesnės ateivių bangos kalbėtojai, tačiau atvirai kalbant, nauja ateivių banga į šį kraštą irgi neatplėvė ypatingai gabių kalbėtojų, nes ju trūko ir pačioje Lietuvoje. Štai kaip būklę Lietuvoje apibūdino tautininkų Jaunoji Karta 1935 metų 7 nr. Artinantis Vasario 16 ten pasirodė straipsnis, kuriame tarp kitko rašoma:

Jonas Armonas iš Wickliffe, Ohio, su savo žmona Barbora, kai jiedu po 20 metų susitiko Kopenhagoje. Armonienė su sūnum atskrido iš Lietuvos, o Armonas su dukra iš Amerikos buvo nusikridę jų pasitikti.

noma nuo senovės Spartos laikų. Bet žiauriai klysta tie, kurie minkydami savo rankų ir kojų raumenis, pamiršta apie širdies ir smegenų muskulius.

Pagaliau, kas gi yra sportas?

Estafetinis bėgimas iš kartos į kartą, su tautinės idėjos žiburiu rankoje, irgi yra sportas.

Turkija, kuri šiais metais mini 100 metų žurnalizmo sukaktį, yra gana pikta pamotė spaudos darbininkams.

Ahmet Emin Yalman, 72 m. amžiaus vyras, yra penktas iš eilės turkų laikraštinių, gavęs keliolika mėnesių kalėjimo bausmės už tai, kad savo redaguojamame laikraštyje kritikavo valdžią, arba, tiksliau sakant, kai kuriuos ministerius.

Blogiausia, tai kad Yalmanas buvo nubaustas ne vien už tai, kad jis kritikavo ministerius, bet ir už tai, kad jis savo laikraštyje pakartojo Amerikos spaudos nuomones...

Eidamas į kalėjimą, Yalmanas atsisveikino su skaitytojais. Mat, būdamas senovo amžiaus ir nusilpusios sveikatos, jis nesitiki sugrįžti...

Tai neabejotinas smūgis demokratijai.

Ar šis smūgis yra "žemiau juostos," tai profesorius Greimas, kuris dabar gyvena Turkijoje, galėtų paaiškinti.

Tarp tos daugybės paskaitininkų yra labai gabių žmonių, darbsčių ir savo pasiimtą darbą atliekančių visu atsidėjimu, bet taip pat yra ir tokių, kurie jau savo paskaitomis ima kankinti klausytojus. Prieš juos reiktų čia porą žodžių ir pasakyti, nes jais jau ir provincijoje nebepasitenkinama ir norėta jų negirdėti kalbant.

Šią kalbėtojų rūšį sudaro didesniuose miestuose aukštesni valdininkai, kurie labai pasitiki savimi, mėgsta visur kalbėti, tiesiog stilos kiekviena proga, nejausdami kartais, kad jų kvietėjai nenori ir kreiptis tik iš mandagumo.

Tokie kalbėtojai metų gale didžiuojasi laiką apie 40 paskaitų, vadinasi, turėję progos savo žinias demonstruoti beveik kas savaitę. Bet ar klausytojai turėjo naudos, ar jie ką nors naujo pasakė — nesvarbu. Jie paprastai skaityti nemėgsta ir neturi laiko, taigi burnoje vėliau tas pačias frazes, visai perstatynėdami. Ir šiandien jau provincijoje dažnai nusiskundžiama, ypač tautos švenčių ir sukaktuvių progomis laikomis paskaitomis: girdi 15 metų, kai kartojame tuos pačius posakius, nieko naujo nepasakydami. Vaisiai tokie, kad žmonės ima vengti minėjimų ir net viešų paskaitų."

Štai "oficialus" Nepriklausomos Lietuvos gražbylų tės stovio įvertinimas! Po to DIRVA turėtų kiek ramiau kritikuoti Vasario 16 minėjimus ir gądinti, kad, girdi, Chicagoje į sekančių metų minėjimą ateis tik 4 žmonės! Ne kažin kokiame kalbėtojai būdavo ir Lietuvoje. Tai iš dalies aiškintina ir tuo, kad po 1926 m. perversmo uždraudus viešus politinius mitingus nebuvo ir progos lavinti škalbos meną.

Gerai kalbėtojas savo kalbos nepasirašo, bet šieško kontakto su klausytojais ir pagal jų nuotakas taiko žodžius. Tik tada jo kalba yra įspūdinga, nors ją pabaigus ir nebūtų ko daug apie ją rašyti. Gyvu žodžiu daug lengviau minia uždegti ir ją pastūmėti pavyzdžiui, išmūsti kam langus) negu straipsniu. Tai žinojo visų rūšių demagogai su Hitleriu priešakyje. O mūsų senesnės ateivių kartos kalbėtojai žino iš savo praktikos, kad gyvu žodžiu galima daug daugiau išprašyti pinigų kuriems nors reikalams, negu ilgiausiais straipsniais.

Geriausią pavyzdį kaip nereikia viešai kalbėti, visai neseniai davė trigubas DRAUGO romano konkursų laureatas Jurgis Gliuda. Po jo kalbos veitui klausinėjam keletą šlaip labai protingų žmonių: ką gi Gliuda pasakė? Niekas negalėjo tiksliai atsakyti į klausimą. Bendra prielaida buvo tokia, kad Gliuda atsiskaitė su savo priešais.

(Nukelta į 5 psl.)

Pavergtųjų Seimas protestavo dėl deportacijų Prancūzijoje

Ryšium su artėjančių Chruščiovo vizitu Prancūzija griežėsi savotiškų Chruščiovo apsaugos priemonių. Paryžiaus policija areštavo visus įžymesnius Centro ir Rytų Europos egzilus, tarp jų ir buv. Lietuvos įgaliotą ministrą Čekoslovakijai E. Turauską. Areštuotieji deportuojami į Korsikos salą.

Šiokia Prancūzijos akcija prieš politinius egzilus išaukė Pavergtųjų Seimo griežtą reakciją. Seimo pirmininkas pasiuntė protesto telegramą pačiam gen. de Gaulle, o Seimo delegacija apsilankė pas Prancūzijos gen. konsulą New Yorke ir jam išdėstė, kad šis nesu-prantamas ir nelauktas Prancūzijos žygis prieš egzilus tik pakenks pačios Prancūzijos prestižui laisvajame pasaulyje. Šios priemonės laužo nuo seno žinomą Prancūzijos tradiciją globoti politinius egzilus. Jos juoba skaudžios iš de Gaulle, kuris pats egzilo dalį yra patyręs.

Vyriausybės pasirinktos Chruščiovo apsaugai priemonės sokiruoja daugelį ir pačių prancūzų. Senatorius Le Caumet įteikė vidaus reikalų ministeriui interpellaciją. Visa didžioji spauda reiskia savo pasipiktinimą ir susirūpinimą, kur Prancūzija eina, kai jos priemonės egzilų atžvilgiu diktuoja sovietų saugumo įstaigos.

VIENYBĖ, 1960 m. kovo 11 d.

ILGI DALYKAI - TRUMPAI

Plačiai skaitomas Newsweek pasakoja: "Prie uždarytųjų daryti pareiškimai JAV Senato karinio pasiruošimo pakomisijai tikrina, kad Sovietai nesiruošia pasauliniam karui. Sako, Sovietai gaminasi raketų tik tiek, kiek mano ma, būtų reikalinga Amerikos puolimui atmūsti. Šiuo metu Sov. Sąjunga neturinti pakankamai ginklų pasauliniam karui (ir, spėjama, neturės 18 ar 24 mėnesius). "Pareiškimus daręs Zinovas, neturintis tikslo "politinių kirvių" galąsti."

Washingtonė leidžiamas U. S. News and World Reports žurnalas skelbia pasikalbėjimą su anglu J. M. Mackintosh, kuris "asmeniškai patyrė sovietų karių galvavimo būdus būdamas ryšio karininku Sovietų štabui Balkanuose antrojo pasaulinio karo metu. Čia asmeniškai susipažinęs su daugeliu pulkininkų ir generolų, kurie šiuo metu yra iškili Sovietų karinės viršūnės. Gerai rusų kalbą mokėdamas, Mackintosh buvo vertėjas Chruščiovui ir Bulganinui Angliją lankant 1956 m. "Pasikalbėjimo dalis seka:

— Kaip aiškinti atoslėgio norą ir kalbas apie taiką Rusijoje? — Viena priežasčių yra, kad rusai dabar didesni realistai, negu kada nors buvo atžvilgiu nuostolių, kurių Amerikos pajėgumas iš tolo smogti Sovietams galėtų šiuo metu pridaryti. Esu įsitikinęs, kad Sovietų pajėgumas iš toli pakirsti Ameriką menkesnis negu Amerikos pajėgumas kirsti Sovietijai.

— Rodos, tai ne visuotinę žmonių nuomonę?

— Ne, bet tai mano įsitikinimas. (Mackintosh šiuo metu yra patarėjas strateginių studijų institutui Londone).

— Ar rusų vadai tiki, kad Amerika tokią viršenybę turi?

— Tiki. Mano nuomone, Sovietų vadai Amerikos viršenybės niekad tiek nebijojo kiek dabar.

— Kaip ilgai šitas Amerikos vyravimas trvers?

— Norėčiau duoti vienerius metus — gal net dvejus. Į praėjusį dešimtmetį pasižiūrėjus, Sovietų pažidros vis po dvejus metus būdavo atsilikusios nuo išsigijamų ginklų rusiės ar kitokio jų pajėgumo.

Po Aziją ir kitur keliaudamas, Chruščiovas vis kartuoja: "Nelabai seniai buvome skurdžiai, bet šandien mūsų raketa ir menulį įrodo pajėgumą bei turtus, kuriuos komunizmo dėka išsigijome."

"Prezidentas Eisenhoweris taip pat turi stiprų žodį atsilikusiai ir alkstančiai žmonijai, sako Newsweek redakcija. Jis gali (ir privalėtų) pirštu parodyti išpūdingiausią demokratinio pasaulio laimėjimą — sukūrimą apytuščiam Šiaurės Amerikos žemyne pramonės milžino. Jis gali (ir privalėtų) priminti, kad žmogus vakarietis (europietis ir amerikietis) visais atžvilgiais (dvasiniai ir medžiaginiai) geriau gyvena negu visi Chruščiovo komunistai. Jei kas prikištų, kad Vakarai turtus pasilaiko vien sau, Prezidentas galėtų šitokiais faktais atsikirsti: Indijai Amerika jau davė 1,760 mil. dol., Maskva tik 773; Burmai 91

prieš Maskvos 34, Indonezijai 316 prieš 214, Brazilijai 1,120 mil. prieš 0. Argentiniai 451 prieš 100, Uragvajui 20 prieš 0. Maskva tik Afganistatui davė daugiau negu Amerika: 213 mil. dol. prieš 132.

Plačiai skaitomas amerikiečių Time žurnalas pastebi: Indonezijos prezidentas Sokarno Chruščiovui suruošė iškilmingą banketą su virtinėmis indoneziškų ir olandiškų prieskonių (kuriems Chruščiovas visados atsineša ir savo juodos ruginės duonos). Vietos žmonių gražius rankdarbius rodant, Chruščiovas tarė: "Čia ne pažanga. Masinių, daugiau masinių jums reikia!" Vienas jo palydovų tarė: "Esu marksistas komunistas ir tikiu, kad Amerika imperialistinė, bet gyvenimą ji pradėjo sunkiai dirbdama. Čia gi jūsų naujame krašte, rodos, niekas nieko nedirba. Koks laiko aikvojimas!"

Šitokios mintys šeimininkams, sakoma, nelabai patikusios.

VYT. ŠIRVYDAS

PANEVĖŽYJE MIRĖ ANTANAS LALIS

Didžiojo lietuvių anglų kalbų žodyno autorius Antanas Lalis (Lelis) neseniai mirė Panevėžyje, kur jis paskiausiais metais gyveno. Vėlonis buvo 87 m. amžiaus. Nepriklausomybės metais Lalis gyveno adv. K. Gugio ūkyje, ant Šešupės kranto, bet bolševikams ūkį "suvalstybinus," vėlonis išsikėlė į Panevėžį.

J. Tysliavos, Jr. nuotrauka

PIANISTO ANDRIAUS KUPREVIČIAUS koncerto publika apatinėje Town Hall salėje. Balkone ir ložose taip pat buvo nemažai publikos.

"Žmonės ima vengti minėjimų"

(Atkelta iš 4 psl.)

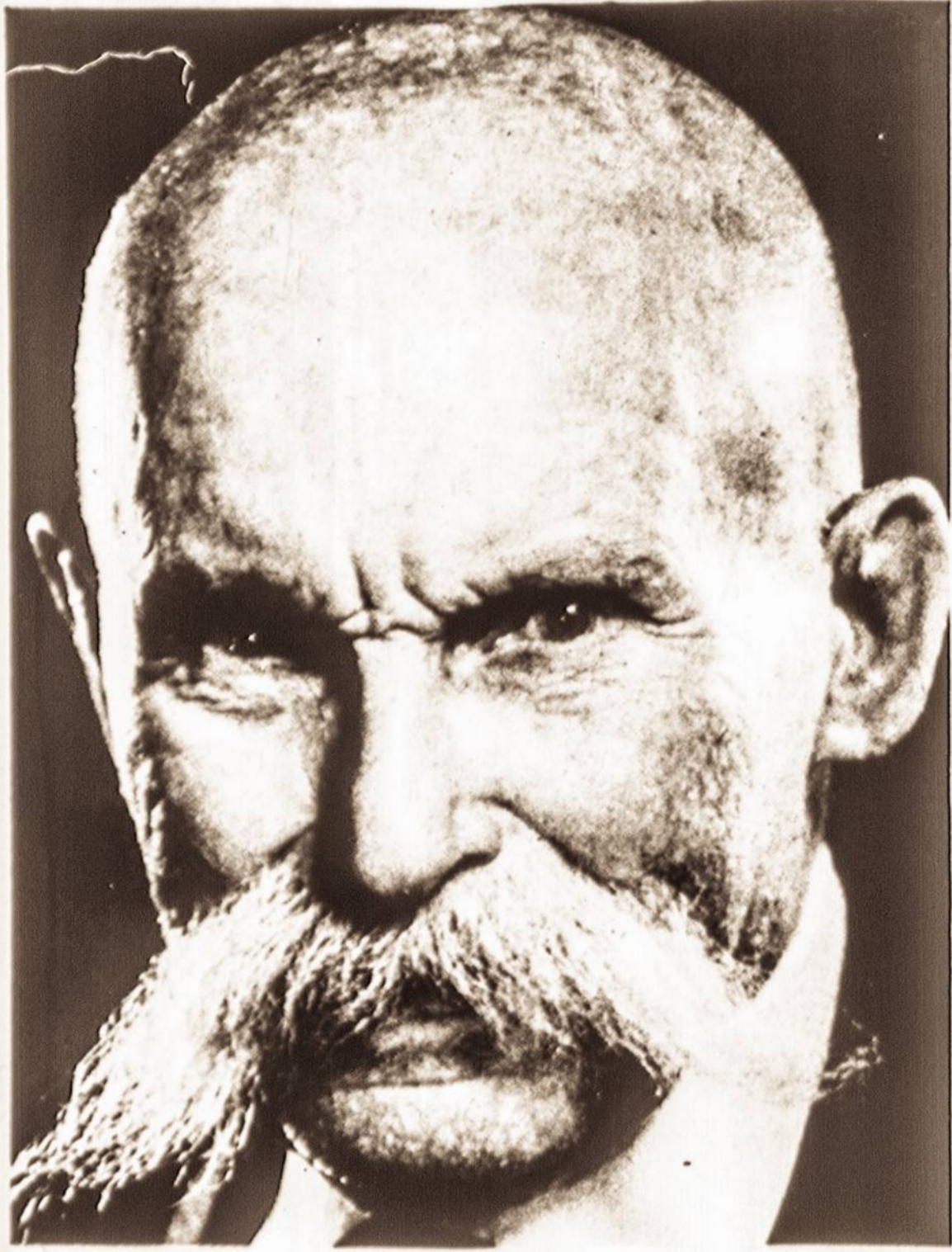
Kiek vėliau DRAUGAS tą paslaptinę kalbą paskelbė savo "kultūros" priede, ją užvardinęs: "Viską, kas kunkuliuoja mano kraujų, gavau iš savo tautos!" Ją perskaitęs aš pateisinau tuos, kurie jos nesuprato. Ją pirmiau reikėtų išversti į paprastą kalbą, bet ir išvertus tenka konstatuoti, kad Gliuda savo tautos buvo apdovanotas labai sykščiai. Štai kokie sakiniai kunkuliuoja jo kraujuje:

"... konkurso padariniai nepranyks kultūrai, literatūrai ir lietuviškam intelektualitetui... Istorija turės pasirinkimą nemenką, ir tai kaip tik bus DRAUGO romano konkurso darbai: teisėjų ir laimėtojų kooperacija... Ir lietuvių literatūrą stumia aukštyne ir platynne rašytojas likęs Lietuvoje, aprūpintas ten klusnaus valdininko alga, bet tas nenuorama, tas išikūnijęs polėkis, lietuvis rašytojas išėivijoje... rašytojo apoteozė, kuri prasikiša iš mano žodžių... yra lietuviškojo mėslavežio paveikslas. O mes kaip tik čia sustojome prieš literatūrinį mėslavežį. Ir estetikos nėra, ir kvapas ne koks... Mūsų literatūrinės įvėntės, ar jos praeina pastoraliskai — tykliai, su skandalais ir pagieža, vis vien yra duoklės mūsų literatūros aruodams..."

Ir pagaliau visos kalbos kartūna:

"Kodėl aš išleidžiu į tą didelę temą šioje daugiau ad personam, ne ad rem skiriamoje išikilmėje? Dėlto, kad čia kiekvienas dėstė tamstoms apie save, ir niekad nemėgino rasti tikrosios šio romano konkurso organizacijos vietos mūsų visuotinoje aukoje lietuvių išėivijoje. Kaip teisininkas, palinkęs teisininko dresūra reiškinį inkorporuoti į visuotinumą, o kodekse rasti reiškinio vietą, aš tariuos kad tas mano bandymas, jeigu ir netenkina ko nors, tačiau yra nuoširdi pastanga dalį įjungti į visumą, ir tuo sutelkti tai daliai prasme ir turinį."

Štai jums "Lietuviškojo kūrybinio genijaus reprezentanto," "išikūnijusio polėkio," "palinkusio teisininko dresūra reiškinį inkorporuoti į visuotinumą," kalba paties autoriaus perskaityta margai publikai, susirinkusiai pasizūrėti Clevelando Grandinėlės. Ar reikia po to stebėtis, kad Grandinėlė buvo palydėta ovacijomis?!

DR. J. JANUŠKEVIČIUS

(TĘSINYS)

Apsvarstęs susidėjusias aplinkybes, ypač maisto trūkumo varžomas, nutariau apieisti Rusiją ir grįžti į laisvąją Lietuvą.

Mano brolienas A. Požela buvo tuomet paskirtas generaliniu konsulu Petra-

pilyje. Jam pasisekė gretai užmegzti ryšius su Vokietijos konsulatu, Vokietijos konsulatas atstovavo savo ir Austrijos reikalus. Vokietijos generalinis konsulas mane jau pažino. Nes kai jis tikrai atvyko į Petrapilį, aš buvau jam rekomenduotas dr. Westfal. Mat, pirmojo pasaulinio karo metu buvo atbėgęs į Petrapilį karo belaisvis, Austrijos karininkas Ch. Bernhard. Ejęs kelis šimtus kilometrų (iš rytų Rusijos) Bernhard buvo sužalojęs kojas ir aplankė vokiečių ligoninę (Alexan-

ŠIMTAMEČIO ATSIMINIMAI

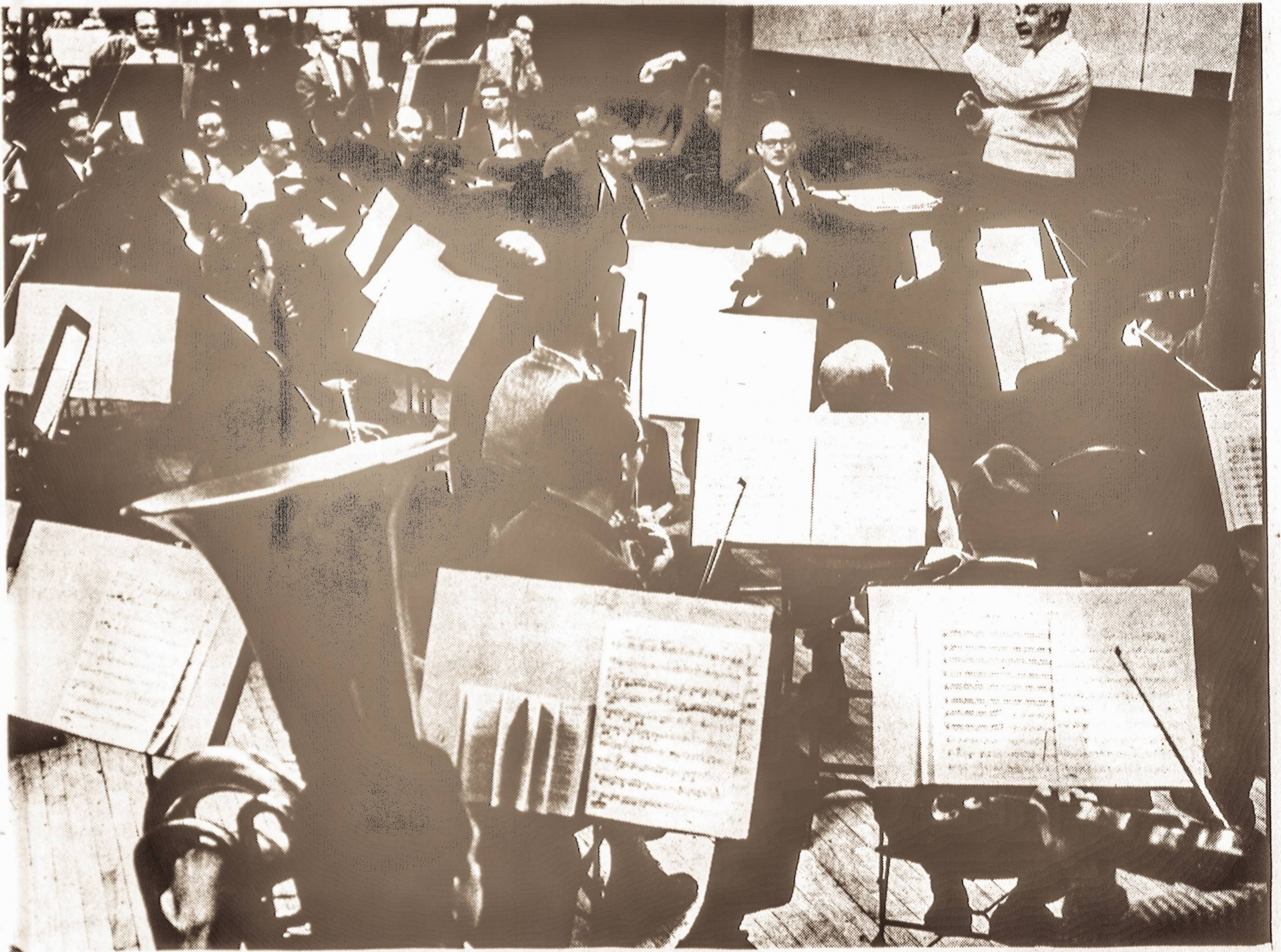
der Hospital). Be gydytojo pagalbos, jam buvo reikalinga ir prieglauda. Kadangi vokiečiai bijojo priimti priešo karo belaisvį, ligoninės direktorius atsiuntė jį pas mane, visai teisėtai manydamas, kad lietuviui pavojaus nėra. Aš laikiau tą karininką kėlas savaites. Į Petrapilį buvo tuomet atvykęs Švedijos Raudonojo Kryžiaus skyrius, kuris rūpinosi Vokietijos ir Austrijos sužeistais ir belaisviais. Man pasisekė su tuo skyrumi ir su vienos narės pagalba išsiųsti Ch. Bernhardą per Suomijos lanką, kuri žiemos metu užšala, į Suomiją, iš kur jis galėjo patekti Austriją. Tas mano veiksmas buvo praneštas Vokietijos generaliniam konsului, ir jis buvo mane pakvietęs, kad gatėtų pareikšti padėką.

Bet visa tai neapsaugojo mane nuo bado. Kokių padarinių gali badas turėti, įrodė tai, kad už penkis duonos svarus atidaviau kaimynui ūkininkui 60 lentų savo vasarnamyje. Šiaip gaudavau duonos svarą už kėdę ar kitą kokią vertingą daiktą. Galiausiai Petrapilyje palikau keturių kambarių butą su pianinu, 40 kėdžių, brangiais bronziniais žibintais ir netoli nuo Petrapilio vasarnamį su septyniais hektarais miško ir visais įrengimais, seife Vilniaus banko obligacijų penkiolika tūkstančių rublių vertės. Palikdamas tą turtą, tuomet nė pėdsakų susijaudinimo nepatyrčiau. Tik dabar, prisimindamas, apgailestauju, bet ir stebiuosi abejingumu, kuris man leido visa tai palikti.

Nenumatydamas padėties pagerėjimo, prašiau A. Poželą, kad pasirūpintų ešelonu grįžti į laisvąją Lietuvą. 1918 m. rugsėjo pradžioje jam pasisekė pa-

veikti Vokietijos konsulatą paruošti traukinį Lietuvos repatriantams. Gavęs žinią, kad šeštadienį rugsėjo 5, 12 val. traukinys lauks repatriantų, nuvykau su šeima į geležinkelio stotį. Bet čia mus sutiko didelės kliūtys. Jaunų bolševikų būrys tikrino bagažą. Užkaltas dėžes reikėjo atplėšti ir jie konfiskavo ką norėjo. Ta padėtis vertė jieskoti pagalbos, kurią suteikė mano brolienas atvykęs į stotį ir davęs tiems jaunuoliams tūkstantį rublių. Jaunuolių veiksmas sušvelnėjo ir užkaltos dėžės galėjo praslinkti pro jų akis. Vis dėlto traukinys pajudėjo tik sekmadienį, rugsėjo 6, 3 val. ryte. A. Požela buvo mane paskyręs ešelono viršininku. Man teko vežti su savimi mano trejetas vaikų, brolieno Poželės dvejetą ir tarnaitę, kurios globoje buvo paimta keleto dienų rastinukė Gražina, kuri štai kaip atsirado. Šventos Kotrynos bažnyčios namuose buvo vaistinė. Gimnazijos tarnaitė, eidama į vaistinę, rado ant laiptų paliktą mergytę, prie kurios pridėtas rusų kalba raštelis liudijo, kad mergytė nekrikstyta lietuvi. Pasirūpinęs jos krikštu, pasiūliau artimiausiame gimnazijos mokytojų tarybos posėdyje paimti ją gimnazijos globon, vadinant ją Sv. Kotrynos gimnazijos dukterimi. Bet direktoriaus neigiamam nusistatymui pritarė ir mokytojai. Kur buvo dėti mergytę? Petrapilyje buvo taip vadinama Carienės Marijos istaiga, kuri prėmdavo kiekvieną rastą kūdikį. Bet visi jos auklėtiniai virsdavo provoslavais ir atiduotą istaigai

karalike laukė tas pats likimas. Todėl pasiryžau ją vežti į Lietuvą. Juo labiau paveikė mane tas, kad ta gimnazijos tarnaitė sutiko važiuoti. Tačiau kelionė nevyko taip sklandžiai. (Nukelta į 9 psl.)

— SYMPHONY OF THE AIR ir jo dirigentas V. Marijošius repeticijų metu, pianisto A. Kuprevičiaus koncerto išvakarėse, New Yorke.

J. Tysliavos, Jr. nuotraukos

Pianisto Andriaus Kuprevičiaus koncertas New Yorke

Pereitą sekmadienį Town Hall (New Yorke) įvykęs pianisto Andriaus Kuprevičiaus koncertas su Symphony of the Air orkestru, kurį dirigavo Vytautas Marijošius, beveik vienbalsiai pripažintas, kaip vienintelis lietuvių koncertas tokiam aukštam lygiui. Jo artistiką pasisekė geriausiai liudijoti Frances D. Perkins iš New York Tribune, kaip ir New York Times recenzentas John Briggs, koncerte išbuvo iki pabaigos. Perkinis, kuris yra vienas iš konservatyviausių ir griežčiausių kritikų New Yorke ir paprastai koncertus apleidžia po pirmosios dalies, atidžiai po pertraukos išklaušė Gaidelio Scherzo, iš jo IV Simfonijos, o Kuprevičiui ir orkestrui užbaigus Rachmaninovo Piano Koncertą Nr. 2, visų jį pažįstančių nustebimui, sušuko "bravo".

Taigi, trys lietuviai muzikai, Kuprevičius, Marijošius ir Gaidelis, susilaukė užpelnytų ovacijų ir puikių recenzijų įtakingiausiose New Yorko dienraščiuose.

Šis koncertas lietuviams buvo naudingas ir reikalingas dar ir dėlto, kad jis padėjo išsklaidyti nepalančias nuomones mūsų atžvilgiu po Bendruomenės koncerto Carnegie Hall

1958 metais. Kai kurie orkestro nariai, dalyvavę tame Bendruomenės koncerte, su šypsena laukė pirmosios repeticijos, lyg tikėdamiesi vėl atsidurti panašiam "įqmarke". Bet vos tik Marijošius pakėlė lazdelę - visi pamatė, kad turima reikalo su patyrusiu dirigentu, kuris savo autoritetu įgijo visų 59 orkestro narių pagarbą. Repeticijos, kaip ir pats koncertas, praėjo nuostabiai sklandžiai.

Nėra abejonės, kad dar viena repeticija (Symphony of the Air iš visų dirigentų reikalauja trijų repeticijų) būtų padėjusi išlyginti ir tas vietas, kuriose, kai kuriems klausytojams atrodė, kad orkestras nustelbė solistą. Deja, išlaidos, kurios ir taip buvo didesnės negu numatyta, to neleido. Tik išimties keliu, Symphony of the Air sutiko dalyvauti pianisto Andriaus Kuprevičiaus koncerte su dviejų repeticijų pasiruošimu. Bet orkestro vadovybė dėl to visą laiką jaudinosi. Ir tai suprantama: du piano koncertai - retai girdimas Bartoko Nr. 3 ir populiarus bet sunkus Rachmaninovo Nr. 2, be to, Bacho Suita orkestrui ir visai naujas kūriny - Gaidelio Scherzo iš IV Simfonijos. Tai buvo sunki programa.

Pianistas Andrius Kuprevičius po savo koncerto pereitą sekmadienį Town Hall New Yorke savo adoratorių tarpe. Kuprevičių sveikina dail. Janušas.

Pianisto A. Kuprevičiaus koncerte dirigavęs Symphony of the Air Vytautas Marijošius (dešinėje) savo adoratorių tarpe. Nuotraukoje - op. solistė Juzė Augaitytė, žurnalistas S. Narkėliūnaitė, dr. V. Paprockas ir kiti.

ILONA MARIJOŠŪTĖ, dirigento Vytauto Marijošiaus dukterė, repeticijų pertraukos metu kalbasi su pirmuoju čelistu, D. Katz. Pastarasis, pavaduodamas kitą čelistą, gastroliavo Sov. Sąjungoje su New Yorko Filharmonijos orkestru. D. Katz, kilęs iš Vilniaus, pareiškė, kad vizitas Sov. Sąjungoje jį labai lūdnai nuteikė.

VIENYBĖ, 1960 m. kovo 11 d.

Be jokių rezervų orkestro nariai kalbėjo, kad Andrius Kuprevičius vienas iš geriausių pianistų, su kuriais jiems teko bendradarbiauti, kad Vytautas Marijošius - pirmasis dirigentas, o Gaidelis tikrai talentingas ir originalus kompozitorius, daug pasisekimo galės turėti amerikiečių sluogsnuose.

Kiek tai liečia publiką, tai koncerte buvo susirinkę beveik visi intelektualai, muzikos mėgėjai, visų pažiūrų asmenys, bet daugiausia buvo jaunimo, ne tik Amerikoje užaugusių naujakurių vaikai, bet ir didelis nušimtis Amerikoje gimusių lietuvių. Šis koncertas parodė, kad jaunimas, apie kurį nuolat kalbama, kad jis ištautėjęs ir pan., anaipol nenuolės

nuo lietuvių. Visa bėda, kad jiems tik labai retomis progomis suteikiama tai, kas jiems iš tikrųjų yra idomu.

Gaila, kad nebuvo dar 500 žmonių galėjusių salę užpildyti. Iš dalies dėl to tenka kaltinti orą: sniego pūgos pereitą savaitę užvertė visas rytines valstybes, sutrukdžiusios net lėktuvų ir automobilių susisiekimą. Spėjama, kad dėl blogo oro į koncertą neatsilankė apie pora šimtų žmonių. Bet tuo pačiu negalime ignoruoti fakto, kad simfoninių koncertų mėgėjų lietuviuose vis dėlto per mažai. Didesnė dalis mūsų žmonių, anot p. Nargelevičiaus, tik nuduoda

NUKELTA Į 12 PSL.

Kompozitorius Gaidelis (kairėje) kurio vėliausias kūrinys, "Scherzo from Symphony No. 4," buvo grotas pereitą sekmadienį Town Hall New Yorke įvykusiame pianisto A. Kuprevičiaus koncerte, kalbasi su žymiuoju kompozitorium Šarka.

AKADEMINĖS MINTYS

REDAKCIŅĒ KOLEGIJA: R. Arūnaitė, D. Alytaitė, J. Birutis, L. Petrauskaitė, S. Sirusas, A. Rimas ir A. Šileikytė.

MEDŽIAGĄ SIŪSTĖ: D. Alytaitė, 21-28 Bleecker Street, Brooklyn 37, N. Y.

Mintys po koncerto

Pereltą sekmadienį įvykęs Kuprevičiaus koncertas buvo tikra lietuvių triumfo šventė. Ir kaip ypatingai džiugu buvo tarp gausios koncerto publikos matyti tokį didelį būrį mūsų studentijos, kurių veidai švitėjo pasidžiavimu ir džiaugsmu. Šis gausus jaunimo atsilankymas buvo geras atsakymas tiems, kurie galvoja, kad norint patraukti jaunimą, reikia šokių rengti. Čia buvo pulkus įrodymas, kad mūsų visuomenę vilioja ne vien šokiai ar kopūstai su dešrelėmis. Ji reikalauja aukštesnio kultūrinio lygio parengimų, ir juos noriai renia savo gausiu atsilankymu. Visuomenės apatiija lietuviškiems parengimams dingsta, kai tikrai kas gero jai patiekama. Jaučiu, kad ne vienas išėjęs iš koncerto, pagalvojo: "Kada gi vėl galėsime tokios šventės sulaukti?"

Garbė mūsų muzikams - Kuprevičiui, Marijošiui, Gaideliui; ir džiaugsmas lietuvių tautai išsivijoje, kad tokius gabius talentus ji turi savo eilėse. Taip pat garbė koncerto organizatoriui V. Tysliavieniui ir jos sukvieštam koncerto rėmėjų komiteto nariams, ypatingai dr. M. Zukauskieniui ir Moterų Vienybės pirmininkei Helen Kulber, už gerai atliktą milžinišką darbą. Padėka priklauso Vienybei, kad ji taip plačiai atvėrė savo spaudos puslapius, taip pat Stukui už brangų radijo laiką šio koncerto propagavimui.

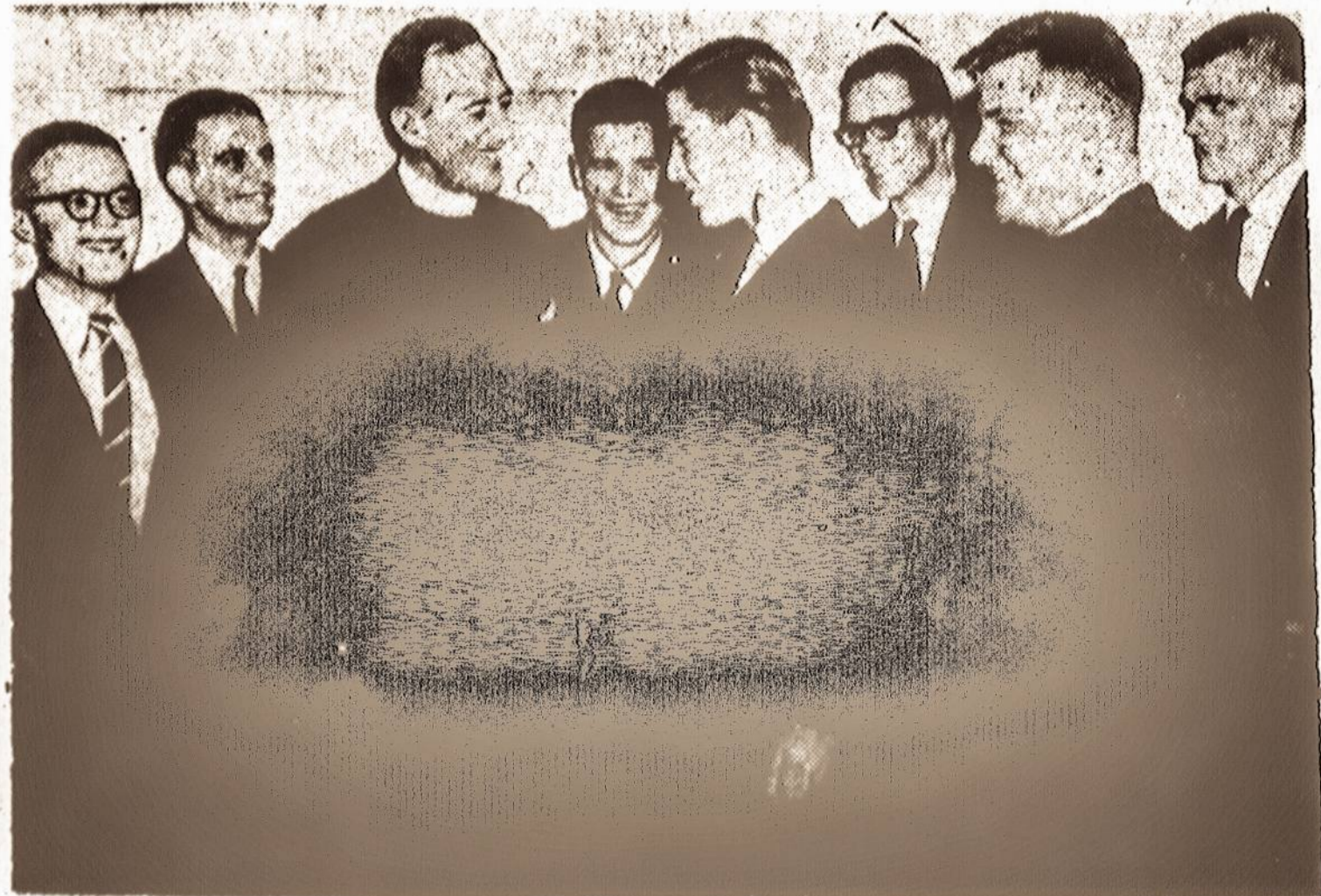
Idomu, ką po šio koncerto pagalvojo tie, kurie karjeros sumetimais yra pakeltę savo pavardes - iš Villiamu pasidarė Willis, iš Petraičių - Peters ir pan. Šiems menininkams jų ilgos pavardės nebuvo kliūtis atsistoti Town Hall scenoje prieš Symphony of the Air orkestro sulaukti griausningų ovacijų ir palankių kritikų didžiuosiuose New Yorko dienraščiuose, nors amerikiečiai betardami "Kuprevičius", gali ir liežuvį nusilaužti. Gera pamoka tiems išverstakailiams ir tiems, kurie rengiasi į jų eiles įstoti! Tikrai gabus žmogus net ir su tokia pavarde kaip "Sambaravi-

lidikipindilikauskas" eis toliau amerikiečių visuomenėje, negu koks nors "Joe", besidomįs tik dešimtukų ir nikelių muzika.

Taip pat idomu, ką pagalvojo mūsų garbingi senieji ateiviai (kurių, deja, taip mažai publikos tarpe matėsi). Jų mintys turbūt maždaug taip pynėsi: "Atvažiavo, matai išvargę dypukai iš krajaus, dailiai apsirėdė, ir net dirguoja tikriems amerikonom kaip reikia groti ant visokių dūdų!" Keisti dalykai! Gal dabar tie, kurie taip dažnai buvusius dypukus mōgsta papiekti už jų ydas, pripažins, kad didėle dailimi naujųjų ateivių dėka lietuvių tauta išsivijoje išlaiko savo svorį ir orumą.

Studijozo pastabos

Paskutinius du Studentų gyvenimo numeriai buvo užpykusių santariečių (arba jų globėjų) tulžies išliejimas akademikų skautų adresu. Reikia pasidžiaugti, kad santariečiai taip atkakliai ryžosi save ginti. Tai gyvybės ir šviesos atsities ženklas! Kai sulauksime tokio laiko, kada organizacijų vadovai numos ranka į jų organizacijoms daromus priekaištus, tada žinosime, kad visam lietuviškam judėjimui artinas mirtis. Gi dabar dar taip nėra. Tačiau iš kitos pusės tenka nuliūsti, kad santariečiai taip nevykusiai reaguoja į visus jiems daromus priekaištus. Atsiminkite, kolegos, kad visi šie kritiški straipsneliai yra rašomi su vienu tikslu: iškelti studentiški organizacijų daromas klaidas, idant veikėjai galėtų pasimokyti, ir ateityje tokių klaidų vengti. Dėl to pykti tikrai neverta. Tiesa, kad jose skiltyse akademikai skautai nebuvo kritikuojami. Bet tai visai natūralu. Pats juk negali objektyviai matyti savo klaidas. Jei žinotum, kur klysti, tai tų klaidų iš viso nedarytum. Akademikų skautų organizacinius prasižengimus turėtų kiti, o ne jie patys kelti. Deja, iki šiol tokios kritikos nebuvo susilaukta dėl nesoro, nesugebėjimo ar dėl abejingumo visam tam, kas nepriklauso jų prieškritiką nusistačiusių kolegų partijos kraite. O gal dėl to, kad akademikų skautų veikla buvo tiek pozityvi, vertinga ir idomi, kad jų konkurentai nepajėgė nie-

FRANCIS B. SAYRE (trečias iš kairės) Woodrow Wilson vaikaitis, sveikina septynis Georgetown universiteto studentus, laimėjusius Woodrow Wilson National Fellowship Foundation stipendijas. Laimėjusių tarpe - Gabrielis Kajeckas, Lietuvos atstovo Washingtono sūnus. Iš kairės į dešinę: John D. Duffy, Walter J. Nicgorski, Patrick S. Sullivan, James Heffernan, Gabrielis Kajeckas, John Dillingham ir Richard A. Williams.

junjorų tėvūnas ir senj. Algis Setikas - sekretorius ir kasininkas. Senoji valdyba pasveikino naują, palinkėjo jai daug sėkmės ir perdavė vadovybės vadžias į naujas rankas.

DĖMESIO JAUNIEMS STUDENTAMS!

Korp. Vytis saukia sueigą kovo 11, penktadienį, 8:30 vakare, Montvilų bute 126 Hendrix St., Brooklyne. Galima pasiekti važiuojant B. M. T. Jamaicos linija iki Van Siclen Avenue stoties.

Visi studentai (tik vyrai), kurie norėtų jungtis į Korp. Vytis veiklą, prašomi atsilankyti.

MENO KŪRINIŲ PARODA

Akademinio Skautų Sąjūdžio rengiama jaunųjų dailininkų kūrinų paroda įvyks balandžio 2 - 3 ir 9 - 10 dienomis Piliečių Klubo salėje, 280 Union Ave., Brooklyne. Visi amžiumi arba profesiniu patyrimu jauni dailininkai kviečiami su savo kūriniais parodoje dalyvauti, ir apie tai kuo skubusiai pranešti ASS N. Y. sk. pirm. V. Ramanauskui, 104-29 89th Ave., Richmond Hill 18, N. Y.

Parodos globėju bus prof. V. K. Jonynas. Geriausias kūrinys numatoma premijuoti.

NAUJAS ADRESAS

Liet. Stud. S-gos New Yorko skyriaus pirmininko naujas adresas yra - Jonas Bačanskas, 85 - 45 167 St., Jamaica 32, N. Y. Tel. AXtel 7-1066.

KAM MOKĖTI BRANGIAU, JEI GALIMA GAUTI PIGIAU.

MŪSŲ KETURIOSE KRAUTUVĖSE NE TIK DIDŽIAUSIAS LOVŲ BEI BALDŲ PASIRINKIMAS, BET TAIP PAT DIDŽIAUSIOS NUOLAIDOS.

Cypress Bedding & Mattress Co.
3427 FULTON STREET BROOKLYN 8, N. Y.

Vokiečių bazės Ispanijoje

(Atkelta iš 1 psl.)

kėjimą vokiečiais vadinamame demokratiame pasaulyje (Ispanija nėra Nato narys), 2. priminė patiems vokiečiams, kad karo atveju jie ilgesniam ar trumpesniam turėtų patekti sovietų vergovėn. Tokia galimybė juos skatina ieškoti diplomatinį kelių galimai okupacijai išvengti. Tą gerai žinodami, sovietai negalėdami rasti kalbos su Adenauerio vyriausybe, stengiasi savo pusėn palenkti Vokietijos socialdemokratų. Jau prieš kiek laiko sovietų ambasadorius Bonnoje Smirnovas pasikvietė pokalbiui socialdemokratų lyderį Erichą Ollenhauerį, kuriam išdėstė atsakingų sovietų sluoksnių pažiūrą į Berlyno problemą. Ollenhaueris buvo taip sudomintas, kad paprašė Smirnovo tas pažiūrą išdėstyti raštu. Jas gavęs, jis jų nuorašą pasiuntė užsienio reikalų ministeriui von Brentano, kuris tačiau pareiškė, kad to dar per maža, kad pradėti rimtas derybas. Socialdemokratai yra linę manyti kitaip, sekantieji Smirnovo memorandumo punktai esą verti tolimesnių diskusijų, būtent,

1. Nėra jokios abejonės, kad Berlynas tapęs laisvu miestu, (kaip siūlo sovietai), galės suvaidinti didesnę rolę abiejų Vokietijos dalių suartinimui negu dabar ir tuo pačiu padės atstatyti Vokietijos vienybę;

2. Praktikoje Vakarų Vokietijos santykiai su Berlynu galėtų būti dar glaudesni negu dabar;

3. Galima surasti būdą apeiti tuos sunkumus, kurie galėtų iškilti iš to fakto, kad Vakarų Valstybės nepripažįsta sovietinės Vokietijos zonos kaip nepriklausomos valstybės;

4. Galima kalbėtis ir dėl to, kad Berlynas laisvu miestu būtų paverstas ne staiga, bet palaipsniui, per ilgesnį laiko tarpą."

Vokietijos socialdemokratų pažiūra yra tokia, kad tie Smirnovo dėsnių galėtų sudaryti bazę formaliom derybom. Kad taip yra, ryškiai pademonstruoja faktas, kad Berlyno burmistras socialdemokratas Willy Brandt atsiskakė lydėti Vokietijos kanclerį Konradą Adenauerį, kuris priešinsis bent kokiom tiesiogine derybom su sovietais, šį mėnesį numatyton viešnagėn į Ameriką.

Pereitą savaitę Vienybė buvo nuvežta į paštą viena diena vėliau. Bet ir sekančią dieną (penktadienį) redaktoriui J. Tysliavai, kaip matote, teko imtis neįprastų priemonių. Sniego New Yorke iškrito daugiau kaip 15 colių. Dėl tos priežasties pereitą savaitę daugelis, ypač tolimesnėse vietovėse, laikraščio negavo.

Šimtamečio atsiminimai

(Atkelta iš 6 psl.)

Vokietijos kariuomenė buvo užėmusi Rusijos teritoriją iki Pskovo. Demarkacijos linija sudarė Torošino stotis. Toms dienomis važiuo geležinkeliu Vokietijos konsulato pareigūnas. Pagal tarptautinę teisę, svetimos valstybės atstovas gali vežti bagažą be patikrinimo pasienio stotyje. Bet Torošino komendantas, buvęs eilinis kareivis, priverė Vokietijos pareigūną parodyti bagažą. Dėl to Pskovo vokiečių komendantas supyko ir nebeleido traukinių į vokiečių užimtą teritoriją. Atvykęs mūsų ešelonas iki stoties Novosilje, artimas Torošino stotiai, turėjo sustoti, ir Pskovo komendantas nenusiėjo paleisti traukinio, nors jam buvo sakytas, kad tai ešelonas. Kelias dienas paleidęs, sudarė iš bymonių keleivių delegaciją, kuri nutarė nepaisant kliūčių pajudėti. Pakeičius mašinistui važiuoti ir pasiekėme Torošino. Bet Pskovas nenusileido. Delegacija buvo nutarusi, neleidžiant toliau važiuoti, Torošine nebevesti į vagonus. Bet sutvėpęs mašinistui, visi keleiviai, tarp jų ir delegacijos nariai, šoko į vagonus. Aš gi buvau naivus ir, norėdamas būti ištikimas nutarimui, palikau su šeima stotyje. Delegacijos narė buvo žinoma Kauno advokatė L. Purėnienė. Ji pirmiausia šoko į traukinį. Bet dabar atsidūriau keblioje padėtyje. Torošino stotis maža, laukiamajame kambaryje tik keletas kedžių. Kas daryti? Netrukus turėjo eiti keleivinis trauki-

nys į Novoselje pusę. Sumaniau juo pasinaudoti ir grįžti į ešeloną. Bet keleiviniu traukiniu važiuoti leista buvo tik gavus valdžios pažymėjimą. O valdžios staiga už kelių kilometrų; be to, jau užėjo naktis. Kadangi jau buvo tamsu, mes prašliauzėme pro geležinkelio kasos langelį ir sėdome į vagoną. Bet vėl grėbė pavojus. Prieš traukinio išėjimą kareivis tikrino bilietus, kurių mes neturėjome. Kareivis pasirodė sumanus ir, man paaiškinus padėtį, galėjome laimingai grįžti į ešeloną.

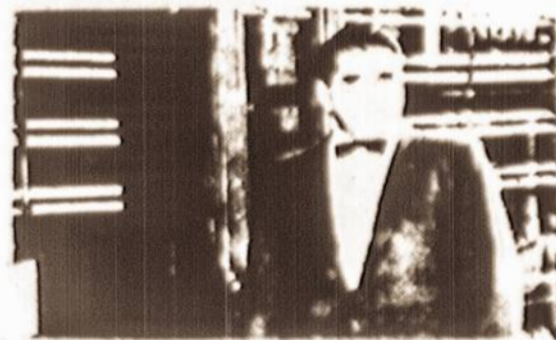
Three Joe's Service Station, Inc.

Trys Juozai - visi trys lietuviai - rūpestingai, sąžiningai ir pigiau pašarnaus jums, jei tik jūsų automobilui reikalingas bet koks - didelis ar mažas pataisymas. COMPLETE AUTOMOTIVE REPAIRS 85-42 WOODHAVEN BOULEVARD WOODHAVEN, N. Y. (86th Ave. kampas, prie Jamaica Ave.) - Telefonas: Virginia 6-9683

White Horse Tavern

BARAS, RESTORANAS IR SALE PRANAS, BRUČAS, Savininkas Duodami polaidotuviniai pietūs

86-16 JAMAICA AVENUE WOODHAVEN 21, N. Y. Telefonas: Virginia 6-9519

Festival RESTORANAS IR BARAS

VACYS STEFONIS, Savininkas

40 EAST 26th STREET NEW YORK CITY Telefonas: MU 3-2928

Gerai pietūs ir vakarienė - jaukus baras - salė susirinkimams - vestuvėms ir pobūviams Gali tilpti 200 žmonių Lietuviškiams suėjimams NEMOKAMAI

Pagalau, po 20 metų išsiskyrimo, Armonų šeima iš Wickliffe, Ohio vėl susitinka. Armonų šeimos drama prasidėjo 1940 m. Armonai iškėlė Lietuvai, kai įvyko sovietų invazija. Būdamas Amerikos pilietis, Armonas su dukra grįžo į Ameriką, bet jo žmona, Lietuvos pilietė, laukdama kūdikio, buvo priversta pasilikti. Pagaliam buvo gautas leidimas ir Armonienė su jau užaugusiu sūnum pereitą savaitę atkriko į Kopenhagą, kur jų laukė Armonas su dukra. Nuotraukoje: Jonas ir Barbara Armonai su vaikais, Jonu ir Dona.

BANGA TELEVISION

VYT ZELENIS, Savininkas 3423 FULTON STREET BROOKLYN 8, N. Y. Telefonas: APplegate 7-0349

Parduodama: televizija, radijas, Hi-Fi stereo fonografi, dulkių siurbliai, oro vėsintuvai. Didelės nuolaidos Admiral ir Motorola aparatams. 40 nuošimčių nuolaidos Blaupunkt vokiškiems Hi-Fi.

Taisoma televizija, stereo Hi-Fi bei radijas. Darbo valandos kasdien iki 7 val. vak. Penktadieniais iki 9 v. v.

UNIVERSAL SAVINGS

DABAR MOKA UŽ APDRAUSTUS SHARE ACCOUNTS

4 1/4%

DIVIDENDO

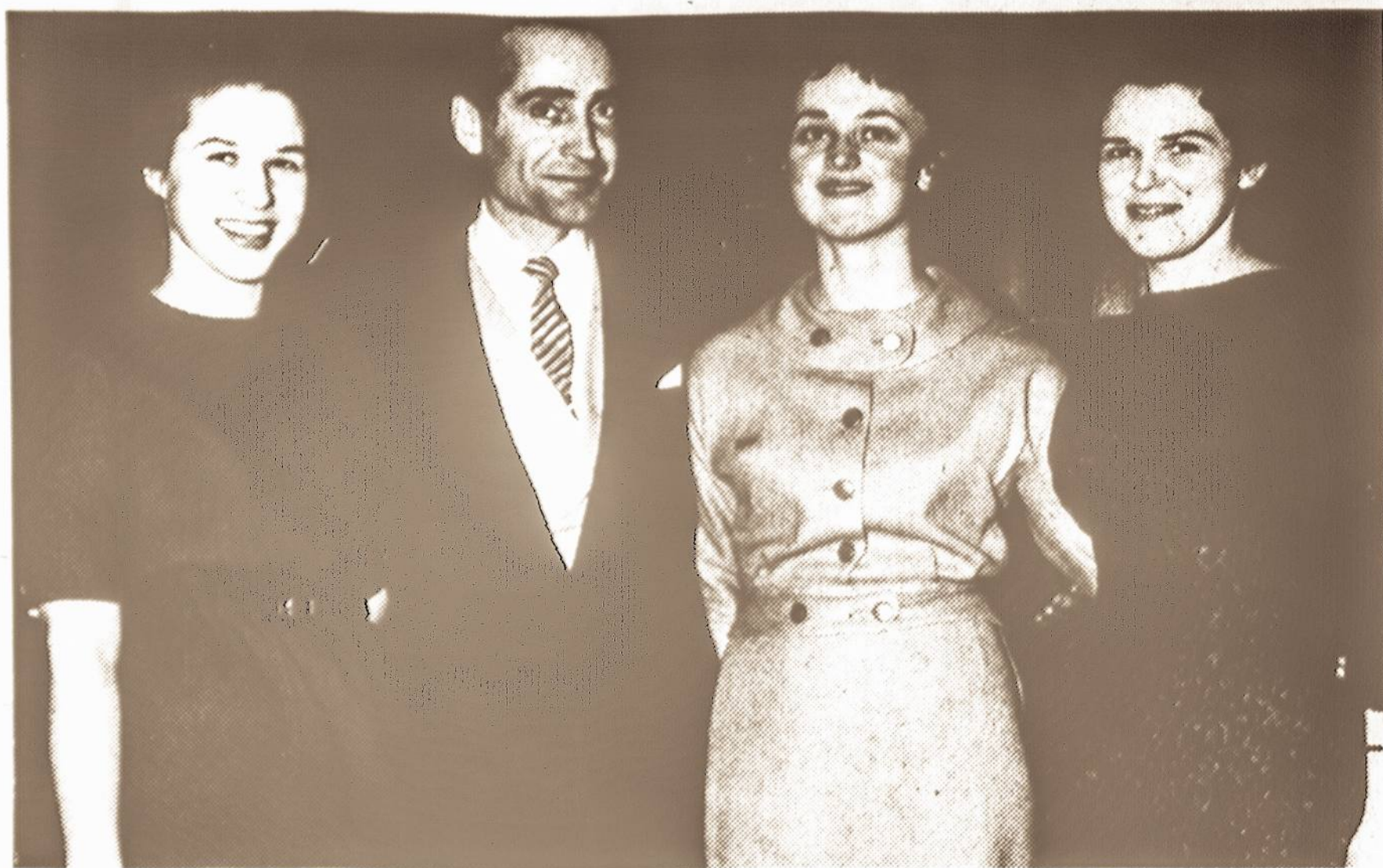
ŠERŲ SĄSKAITOS INVESTMENTUS

Užėikite šiandien arba telefonuokite tuojau, kad galėtumėte gauti didesnę nuosimtį už savo santaupas.

UNIVERSAL SAVINGS & Loan Association

1800 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO, ILLINOIS TELEFONAS: HAYMARKET 1-2028

VISOS TAUPYTOJŲ SĄSKAITOS APDRAUSTOS IKI \$10,000.00

J. Tyšliavos, Jr. nuotrauka

PIANISTAS ANDRIUS KUPREVIČIUS Baltijos Laisvės Namuose (vykusiame priėmime po jo koncerto Town Hall su studentėmis: (iš kairės) Daiva Audėnaitė, Dalia Maurukaitė ir Aleksandra Butaitė. Jos buvo uoliausios jo koncerto rėmėjos ir studentų tarpe išplatino apie 150 bilietų.

DIRIGENTAS VYTAUTAS MARIJOŠIUS su svečiais iš Philadelphijos, Baltijos Laisvės Namuose įvykusiame priėmime. Iš kairės Elena Vainūnienė, Ona Gedgaudienė, Ona ir Kazys Čeledinai, kurie buvo ir Kuprevičiaus koncerto garbės rėmėjai.

Mūsų lietuviškoji bendruomenė liūdi netekusi kelių žymių visuomenės veikėjų. Praėjusį rudį netekome inž. V. Miniuko, prieš daugiau kaip mėnesį M. Kripo, o praėjusį ketvirtadienio vakarą mirė Jonas Mončiūnas, adv. F. Mončiūno tėvas, žymus vietos veikėjas.

Kai miršta lietuviai nieko iš savo gyvenimo nepalikdami mūsų visuomenei, nebūna taip liūdna, bet labai gaila skirtis su tokiais lietuviais, kurie palieka savo darbą, bei veiklos nuopelnus. Todėl ir Jono Mončiūno išsiskyrimas iš mūsų visuomeninio gyvenimo yra labai jaučiamas.

Praėjo ir gerus įspūdžius paliko dvi gražios kultūrinės pramogos, būtent, pabaltiečių

bendrasis koncertas ir Impol. Tvirbutio dramos studijos narių gražiai inscenuota komedija "Kreivas veidas." Ši komedija sočiai prijuokino publiką, ypač dvi scenos: Amer. lietuvių laikas tėvams į Lietuvą ir kuriamoji atsarginė Lietuva Hundure. Garbė rezisoriumi ir jo artistams.

Šeštad. kovo 26 d. įvyks Hartfordo LB narių visuotinis susirinkimas ir kavutė. Laukiama aktyvaus LB narių dalyvavimo diskusijose bei pasirošimo pavasario veiklai.

Sekmadienį, kovo 20, Hartforde įvyksta LB Apygardos atst. susižadavimas klube. Hartfordo delegacija bus gausi šiame susižadavime.

— V. M. K.

NEW YORK TRIBUNE IR TIMES

APIE KUPREVIČIAUS KONCERTĄ

Kuprevičius At Town Hall

Andrius Kuprevičius, a Lithuanian-born pianist who had made his New York debut seven years ago, reappeared at Town Hall yesterday afternoon as soloist with the Symphony of the Air in Bela Bartok's Concerto No. 3 and Rachmanoff's Concerto No. 2. The orchestra, conducted by his compatriot, Vytautas Marijoshius, opened the program with Bach's Suite No. 3, and also gave the first American performance of part of a Lithuanian work, the Scherzo from Julius Gaidelis, Symphony No. 4.

In both concertos Mr. Kuprevičius' playing revealed technical skill and fluency along with taste and understanding; he disclosed their moods and atmosphere with well wrought dynamic shading and musicality of tone. Some of the subsidiary detail seemed slightly understated here and there in the first movement of the Rachmaninoff work, but otherwise its performance combined lucidity with the requisite vigor and momentum.

Mr. Marijoshius' conducting gave an impression of authority and understanding of the various styles represented in the program. The orchestral share of the Rachmaninoff concerto was expressive and sympathetic, while somewhat overweighted at one or two points. The Gaidelis scherzo is conservative, while not retrospective, and melodically engaging; an emphatic rhythmic figure pervades much of its course.

while a contrasted section is lyric, but more diffuse. The novelty received an expert and persuasive interpretation under Mr. Marijoshius' direction.

F. D. P.

KUPREVIČIUS HEARD AS CONCERT SOLOIST

Andrius Kuprevičius, pianist who made his recital debut here in 1953, appeared at Town Hall yesterday afternoon as soloist with members of the Symphony of the Air under the direction of Vytautas Marijoshius.

A native of Lithuania, Mr. Kuprevičius is a member of the faculty of the Cleveland Music School Settlement. Mr. Marijoshius, also Lithuanian-born, has been a member of the faculty of the Hartt College of Music in Hartford, Conn., since 1950.

For his first solo offering, Mr. Kuprevičius selected the Bartok Concerto No. 3 for Piano and Orchestra. He played the formidable work as if welcoming its challenges, both of a technical and musical sort. It was a performance that made clear that Mr. Kuprevičius' pianistic gifts are above the ordinary.

In the sure-fire (if one can play it, that is) Rachmaninoff Concerto No. 2, Mr. Kuprevičius further displayed his technical fluency and command of a wide range of tonal coloring.

A novelty was the Scherzo from the Symphony No. 4 of the Lithuanian composer Julius Gaidelis, listed as a first United States performance. The Scherzo proved to be a sprightly work, deftly scored for orchestra, which made one curious to hear the complete symphony.

Mr. Marijoshius and the orchestra opened the program with Bach's Suite No. 3 in D. J. B.

Vasario 16 minėjimas New Britain, Conn.

Vasario 16 minėjimas įvyko vasario 21 d. vietos lietuvių svetainėje.

Sv. Andriejaus lietuvių parapijos bažnyčioje atlaikytos mišios už žuvusius ir kenčiančius dėl Lietuvos laisvės. Tai diena pritaikyta pamokslą pasakė kun. Vilčiauskas.

Pagrindiniu kalbėtoju buvo kun. dr. Cukuras. Žodį tarė miesto meras Morelli, miesto tarybos narys Mockus, Klebonas kun. Krakauskas savo jautrioje patriotinėje kalboje, tarp kitko, apgailėstavo nematęs visų parapijiečių minėjime...

Vietos veteranai (ir moterys) minėjime dalyvavo organizuoti

su vėliavomis. Meninę programos dalį gražiai išpildė K. Marijošienės vadovaujami šeštadieninės mokyklos auklėtiniai.

Surinkta 314 dol.

Lietuviai remti ir bendriems lietuviškiems reikalams tvarkyti New Britaine per 30 metų veikia Lietuvos Rėmėjų Sąjūdis, kurį sudaro visų esamų organizacijų atstovai. Kaip įprasta, vasario 16 minėjimą įvykdžius, atliekami ir sąryšio valdybos rinkimai. Į valdybą išrinkta: Pijus Poškus — pirmininku, M. Grimaila — vicepirmininku, J. Maksimavičius — sekretoriumi, B. Semaska — išdininku ir A. Šovana — nariu.

Šių metų darbo plane, be vasario 16 minėjimo, užplanuota didesnis parengimas gegužės 7 d. Paprašyta apylinkės organizacijų tą dieną parengimų nedaryti.

Šiais metais New Britainas neteko per 100 senosios kartos ateivių. Silpnėja ir organizacijų veikla, nebe visos organizacijos ir atstovus beprisiunčia, o išrinktieji ne visada ir į mėnesinius susirinkimus teatsilanko. Posėdyje iškilo ir pakaitalo reikalas. Ir L. Bendruomenės atstovui pasisakius už jau išisenėjusią tvarką, Lietuvos Rėmėjų Sąjūdis nusistatė tęsti darbą ir toliau.

BARAS IR RESTORANAS

JULIUS DAUGMAUDIS, Savininkas

STIKLINIS BARAS. VIENA GRAŽIAUSIŲ UŽEIGŲ.

273 GRAND STREET

BROOKLYN 11, N. Y.

Telefonas: Evergreen 4-9533

Didesni dividendai priešaky

TOTAL ANTICIPATED DIVIDEND **3 3/4%** A YEAR

Paskutinis Dividendas **3 1/2%** i metus

Dividendai išmokami 4 kartus i metus nuo depozito dienos

THE *Kings County* SAVINGS BANK

1860-----1960

ŠIMTO METŲ PATARNAVIMAS TAUOYTOJAMS

135 Broadway prie Bedford Avenue

539 Eastern Parkway prie Nostrand Ave.

Member Federal Insurance Corporation

GERIAUSIAS

INSURANCE ir REAL ESTATE

PATARNAVIMAS PAS

JOHN ORMAN AGENCY

110-04 Jamaica Ave.,

Richmond Hill, N. Y.

Telefonas: VIRGINIA 6-1800

Pasinaudokite plačiai žinomos ir gerai užsirekomendavusios firmos patarnavimu siunčiančios siuntinius į SSSR ir Lietuvą

PACKAGE EXPRESS & Travel Agency, Inc.

Licensed by USSR

BROOKLYN, N. Y. - 1530 BEDFORD AVENUE

Tel. IN 7-6465 ir IN 7-7272

NEWARK, N. J. - 312-314 MARKET STREET

Tel. MI 2-1681 ir Bowling Green 9-6992

Per mūsų firmą siuntiami siuntiniai paskyrimo vieta pasiekia trumpiausiu laiku. * Visi muitai apmokami vietoje, mūsų įstaigose. * Prie firmos įstaigų yra krautuvės. * Siuntinių pristatymas garantuojamas 100%. Įstaigos ir skyriai atidaryti kasdien nuo 9 - 6, šventadi. ir sekm. nuo 9 -- 4.

MŪSŲ SKYRIAI

78 SECOND AVENUE
NEW YORK 3, N. Y.
ORegon 4-1540

11601 JOS. CAMPAU AVE.
DETROIT 12, MICH.
TOWnsend 8-0298

651 ALBANY AVENUE
HARTFORD 6, CONN.
CHapel 7-5164

832 NORTH 7th STREET
PHILADELPHIA 23, PA.
WALnut 3-1747

107 SO. VERMONT AVE
LOS ANGELES 4, CALIF
DUNkirk 5-6550

241 N. ASHLAND AVE.
CHICAGO 22, ILL.
HUMboldt 6-2818

Norėdami gauti daugiau informacijų reikalaukite mūsų firmos katalogą.

REPUBLIC Wine & Liquor Store

MARIJONA JOKUBAITIS
ir JURGIS JOKUBAITIS

322 UNION AVENUE
BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EVergreen 7-2089

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

- PHILADELPHIA, PA. -

JUOZAS KAVALIAUSKAS

LICENSED PENNA AND NEW JERSEY

1601 S. SECOND STREET PHILADELPHIA, PA.

Telefonas: DEwey 4-5136

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)

1113 MT. VERNON STREET PHILADELPHIA, PA.

Telefonas: POplar 5-4110

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA

231 BEDFORD AVENUE
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS

BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EVergreen 8-9770

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)

423 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS

Tel. EVergreen 7-4335

M. P. BALLAS FUNERAL HOME

MATHEW P. BALLAS
Direktorius

ALB. BALTRUNAS-BALTON
Reikalų Vedėjas

660 GRAND STREET
NOTARY PUBLIC

BROOKLYN, N. Y.
Tel. STagg 2-5043

ROGERS FUNERAL HOME

P. RADZEVIČIUS, Direktorius

410 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. STagg 2-4409

FORGIONE FUNERAL HOME

ANTHONY FORGIONE LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

9 STAGG STREET
Vėsinamos Kopylčios

BROOKLYN 6, N. Y.
Tel. EV 8-8331 ir EV 7-3293

VISI ŠIE LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI IŠNUOMOJA
AUTOMOBILIUS ĮVAIRIEMS REIKALAMS

Vasario 16

YONKERS, N. Y. - Vietinio BALF skyriaus valdybos - J. Brazinsko, Ig. Povilavičiaus ir Janinos Staškus iniciatyva, vasario 28 d. Lietuvos klube įvyko Vasario 16 minėjimas. Po giliai patriotiškos kan. dr. J. Končiaus prakalbos, buvo padaryta rinkliava Tautos Fondui, davusi gryno pelno 57 dol. Rengėjai ir svečiai vieningai sutaria, kad susirinkimas laikytinas pavyksiu, nes pirmą kartą subūrė tiek lietuvių (virš 30), apjungė mūsų mažutę koloniją ir įrodė, kad meilė senėjai tėvynei neišblėso iš širdžių net tų tautiečių, kurie čion atvyko prieš 50 metų.

Rengėjai nuoširdžiai dėkoja visiems dalyviams, o ypač kan. dr. Končiui, kurio pasižadėjimas dalyvauti, gal daugiausia ir patraukė dalyvius; Lietuvos klubo pirmininkui ir valdybai už patalpą ir visokeriopas paslaugas ir šeimininkei p. Marceli Troxel bei jos padėjėjoms už puikiai paruoštas vaišes. Pinigai pasiūsti Amerikos Lietuvių Tarybos New Yorko skyriui.

RENGEJAI.

J. ŠLEPETYS paruošė Lietuvos Bendruomenės įstatų pakeitimo ir papildymo projektą, kuri peržiūrėjo specialią komisiją, sudarytą iš LB Tarybos narių - J. Šlepečio, A. Devenienės, S. Barzduko, D. Peniko ir A. Landsbergio. Projektas bus pateiktas svarstyti būsimoje LB Tarybos sesijoje.

K. B. KRAUČIŪNAS, Vienybės bendradarbis, kuris dabar gyvena Miami, Floridoje kovo 20 minį savo vedybinio gyvenimo aukštinę sukaktį.

IŠNUOMOJAMAS didelis gražus kambarys lietuvių šeimoje. Kreiptis: M. Vitkauskienė, 1095 Halsey St., Tel. GLENmore 3-3080.

LIETUVIAI ADVOKATAI

S. Bredis, Jr.

37 Sheridan Avenue
BROOKLYN 8, N. Y.
Telefonas: APplegate 7-7083

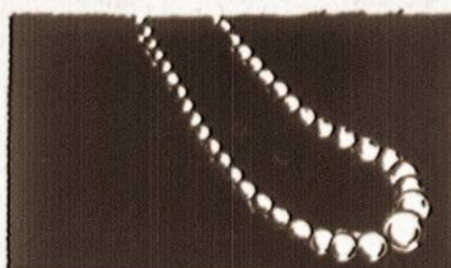
C. A. Voket

(Vokietaitis)
41-40 74th Street
JACKSON HEIGHTS, N. Y.
Telefonas: NEWton 9-6620

JOHN BALTADUONIS FRANKFORD AVENUE

Cafe

1700 Frankford Avenue
Philadelphia, Pa.

GINTARAS LIETUVOS AUKSAS

Įvairiausios gintarinės dovanos vyrams ir moterims prieinamiausiomis kainomis.

Užsakoma per paštą.
AMBER GUILD LTD.

80-19 31st Avenue

Jackson Heights, N. Y.
Tel. HA 9-5855

Pasiekama: auto iki 31 Ave. Northern Blvd. IND subway iki Roosevelt Av. IRT iki 74 St. Port Bus iki 31 Avenue.

PARDUODAMAS LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBO 280 Union Ave., Brooklyn 11, N. Y. mūrinis 2 aukštų namas su salėmis ir baru - restoranu. Barui - restoranui bei salėms yra baro - restorano bei kabareto licenzijos. Metinė apyvarta 50,000 dolerių. Pirkimo pasiūlymus siųsti: Amer. Liet. Piliečių Klubo Namų Pavedimo Komisijos pirmininkui ST. KARVELIUI 188 Highland Blvd., Brooklyn 7, N. Y.

LISAUSKO MAISTO KRAUTUVĖJE VISKAS lietuviška - sūriai, duona, rūkyti kumpiai, skilandžiai ir kitokie gardūs dalykai.

PREKES SIUNČIAME IR PER PAŠTĄ (išpildykite ir atsiųskite šį kuponą)

Prašau siųsti.....
(Pažymėkite prekę)

Adresas.....

Petras Lisauskas

64-09 CLINTON AVENUE, MASPETH, N. Y.

Tel. TW 4-8087

RAY'S LIQUOR STORE

JUOZAS IR IZABELE MISIUNAI

Įvairiausios rūšies amerikoniški ir importuoti gėrimai. Didžiausias degtinės ir vyno pasirinkimas.

103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: VIRginia 3-3544

Arlington RESTAURANT

LIETUVIŠKAS MAISTAS

COCKTAIL LOUNGE, DINING, DANCING, CATERING
HALL FOR ALL OCCASIONS

385 ARLINGTON AVENUE at HALE AVENUE
Under BMT Jamaica Line - Norwood Avenue Station
Phone: TAYlor 7-9842 ONA ir JONAS VALAIČIAI

Winter Garden Tavern Inc.

VYTAUTAS BELECKAS
Savininkas

1883 MADISON STREET

BROOKLYN 27, N. Y.

(Ridgewood)

Telefonas: EVergreen 2-6440

Sale vestuvėms ir kitokioms pramogoms. Geriausias lietuviškas maistas prieinamomis kainomis.
POLAIDOTUVINIAI PIETŪS

Didžiausia paminklų gamybos įmonė Chicagoje

SAINT CASIMIR MONUMENT CO.

HAROLD E. NELSON
Prezidentas

3914 WEST 111th STREET
CHICAGO, ILLINOIS
(Prie Šv. Kazimiero kapų)

Telefonas: BEdarcrest 3-6335
KALBA LIETUVIŠKAI

VIENYBĖ

ARBIT BLATAS, zinomas dailininkas, pereitą antradienį atidarė savo vėliausių darbų parodą, vykstančią Hirschl & Adler galerijoje, 21 E. 67th St. New Yorke.

JUZE AUGAITYTE, buvusi Lietuvos valstybinės operos solistė, dabar turinti dainavimo studiją Philadelphijoje, buvo atvykusi į Kuprevičiaus koncertą New Yorke.

ALF. SAMUŠIS praneša, kad gegužės 21 d. Academy of Music salėje, Brooklyne, Maironio Šestadienine Mokykla ruošia koncertą, kurio programą išpildys Čiurlionio ansamblis iš Clevelando.

DR. H. MONTVILIENE, RCA elektronų Kompanijos vyresnioji matematikė, kovo 13 d. 5 v. p. p. skaitys paskaitą "Matematikos vaidmuo gamtos moksluose." Paskaitą rengia Lietuvių Moterų Atstovybė Baltijos Namuose, 131 E. 70th St., New Yorke.

DR. M. DEVENIS su žmona Alena, plačiai žinomi visuomenės veikėjai, iki šiol gyvenę Waterbury, Conn., persikėlė į Santa Monica, Cal. Deveniai ten nusipirkę namus su didesniu skaičium būtų nuomojimui.

J. GALINAITIS su draugais iš Baltimorės buvo atvykęs į pianisto Andriaus Kuprevičiaus koncertą, pereitą sekmadienį, New Yorke.

KAZYS SNIESKA, gydytojų Antano ir Janinos Snieškų sūnus, išlaikė konkursinius egzaminus ir laimėjo keturių metų stipendiją Regis High School New Yorke. Be to, jaunas Snieška aštuonis metus lankė Maironio šestadieninę mokyklą, kurią baigia ši pavasarį.

A. STRIMAVIČIENĖ su dukra, dr. P. Vileišis, J. Šiugžda, Steponavičienė ir daugelis kitų vienybiečių iš Conn. valstybės buvo pastebėti Kuprevičiaus koncerte.

BIRUTĖ ULENAITĖ susituokė su inž. Arvydu Klėre, šiuo metu Michigano universitete be ruošiančiu daktaratu.

V. SIDZIKAUSKAS, Lietuvos Laisvės Komiteto pirmininkas, dalyvavo Vakarų Vokietijos kanclerio K. Adenauerio garbei suruoštuose pietuose, Waldorf Astoria, New Yorke.

L. VALIUKAS siūnia lėkėjimus iš Kalifornijos republikonų metinio suvažiavimo, įvykusio pereitą savaitgalį Sacramento mieste, valstybės sostinėje. Valiukas buvo vienas iš Los Angeles apskrities delegatų.

Nuo lenciugėlio iki Stravinskio

Šia tema studentai ir visa muzika besidominti New Yorke visuomenė galės išgirsti muz. Vytauto Strolia paskaitą šeštadienį, kovo 19, 8 val. Angelių Karalienės parapijos salėje, South 3rd & Roebing Sts., Brooklyne. Įėjimas nemokamas. Muz. Strolia savo paskaitoje supažindins klausytojus su pagrindiniais elementais, kuriuos reikalinga žinoti, norint sekėti ir

įvertinti klasikinę muziką. Prelegentas savo mintis pailustruos pavyzdžiais pagrodomas pianiu ar plokštelėmis.

Muz. V. Strolia yra baigęs New England Conservatory of Music fagoto klasę. Jis gilino studijas Bostono universitete muzikos kritikos ir dirigavimo srityse. Pastoviai grojo su Bostono Civic orkestru 3 metus. Be to, jis yra grojęs su įvairiais kitais orkestrais. Bestudijuodamas vargoninkavo amerikiečių karo laivyno bazėje, ir vadovavo profesiniam chorui. Muz. Strolia aktyviai reiskiasi tarp lietuvių skautiškoje ir kultūrinėje veikloje.

JUOZAS ANDRIUSIS, Haven Realto savininkas, gavo kelionių biuro teises, ir dabar savo office, 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y., parduos bilietus visoms, bei jūrų susisiekimo linijoms.

ALB Cypress Hill apylinkės metinis susimas įvyks kovo 12, šeštadienį, 86-16 Jamaica Ave., Woodhavene. Važiuoti BMT traukiniu iki Forest Pkwy stoties arba Jamaica Ave. autobusu iki 86th St. Prašome visus apylinkėje gyvenančius lietuvių susime dalyvauti. Bus renkama nauja Valdyba ir apsvastyti visi kiti apylinkės reikalai.

APYLINKĖS VALDYBA

Baltijos Laisvės Namuose, po Kuprevičiaus koncerto Town Hall. Iš kairės į dešinę: buv. ilgametis Toscanini bendradarbis, Symphony of the Air steigėjas M. Krasnopolsky, V. Tysliavienė, Živilė Novickaitė, dirigentas Vyt. Marijošius, I. Kuprevičienė, pianistas Andrius Kuprevičius, Fara Lynn (dviejų baltų mokyklų - Jackson Heights ir Roslyn - vadovė), Antanas Grigaliūnas, Stankūnaitė ir Lūdas Stukas.

Kuprevičiaus koncertas...

(Atkelta iš 7 psl.)
esą kultūringi ir tokie koncertai, kaip pereitą sekmadienį, anot to paties Nargelevičiaus, "jiems tik nervus gadina"...

Bet buvo malonu, kad koncerte dalyvavusieji tikrai nuosirdžiai džiaugėsi ir didžiavosi šiuo įvykiu. Beveik visi teiravosi kada vėl panašaus koncerto susilauksime.

Tikrumoje, tokie koncertai turėtų įvykti bent kartą į metus ir juos nebūtų sunku suorganizuoti, jei tik susidarytų didesnis skaičius muzikos mėgėjų ir bent

keliasdešimt mecenatų. Amerikoje visi simfoniniai koncertai, o jų esama labai daug, neduoda pelno. Priešingai, duoda deficitus, kuriuos padengiama atskiromis mecenatų aukomis ir įvairiais fondais. Tuo pačiu būdu ir mes turėtume tokius koncertus finansuoti. Juk tai dalis mūsų kultūros. Tik tuo būdu būtų galima išvystyti didesnį skaičių muzikos mėgėjų, tik tuo būdu galėtume skatinti mūsų muzikus didesniu kūrybos darbu.

Anąmet ruošiant Pabaltijo tautų simfoninį koncertą (su tri-

mis repeticijomis, 3 dirigentais ir 77 asmenų orkestru) deficitas buvo virš 5,000 dol. To koncerto deficitą eilę metų mokėjo pati rengėja iš savo uždarbio ir Vienybės pagalba.

Pianisto Andriaus Kuprevičiaus koncerto deficitas apie 2,300 dol., bet reikia tikėtis, kad ši nuostolį padės išmokėti tie patys koncerto rėmėjai bei sponsorai prisidedant ir šiaip asmenims, kurie nedalyvaudami koncerte faktiškai ir sudarė toki nuostolį. Jeigu visi bilietai būtų buvę išparduoti, apie tai dabar netektų net kalbėti. Gaila, nes visi koncerto komiteto nariai visomis įmanomomis priemonėmis stengėsi koncertą padaryti sėkmingu.

Mūsų muzikai savo pareigas atliko su pasididžiavimu, bet lietuvių visuomenė, deja, dar toli nuo to, kas šiandien vadinama "kultūringa tauta". vt

KUPREVIČIAUS KONCERTO FINANSINĖ ATSKAITA

Pajamos už bilietus (atskaicius taksus), ir aukos priėmimui bei suvenirinei programai — \$2,480.00.

Išlaidos: orkestrui — \$3,398.51; Town Hall \$600.00; pianas 40.00; bilietų atspausdinamas — \$30.00, skelbimai N. Y. Times ir Tribune — \$137.70; skelbimai Darbininke ir Dirvoje ir reklama per Stuko radiją — \$83.50; plakatai, pašto ženklai \$190.00; suvenirinės programos atspausdinimas — \$200.00; gaidų nuoma \$100.00. Viso išlaidų \$4,779.81. Deficitas — \$2,299.71.

P. LISAUSKAS prašo pranešti, kad kovo 19, šeštadienį, 8 val. vakare, Maspetho Lietuvių Piliečių Klubu salėje įvyksta Juozams ir Kazimierams pagerbti alaus vakaras. Vaisės ir šokiai.

J. Tysliavos, Jr. nuotrauka

Pianistas A. Kuprevičius po savo koncerto pereitą sekmadienį jam ir V. Marijošiumi surengtame priėmime New Yorke kalbasi su dr. J. K. Valiūnu (dešinėje) žymiausiu koncerto finansiniu rėmėju.

VIENYBĖ, 1960 m. kovo 11 d.